

กฎหมายสัญชาติไทย

ความเป็นมา

บุคคลธรรมดาจะมีสัญชาติไทยหรือไม่ จะต้องพิจารณากฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยซึ่งมีผลในขณะที่เกิด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบเนื้อหาของกฎหมายดังกล่าวตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๑. มลนิติธรรมประเพณี : กฎหมายสัญชาติไทยในยุคก่อนที่จะมี พ.ร.บ.สัญชาติ

ประเทศไทยเริ่มมีกฎหมายกำหนดสัญชาติไทยตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๕๔ ก่อนหน้านั้น สัญชาติไทยเป็นไปกฎหมายจารีตประเพณี หรือดังที่รัชกาลที่ ๖ ทรงเรียกว่า “**มลนิติธรรมประเพณี**” กล่าวคือ ตามที่เป็นไปตามกฎหมายธรรมชาติ แต่เมื่อเกิดรัฐสมัยใหม่ กฎเกณฑ์ในการมีสัญชาติไทยย่อมเป็นไปตามเจตจำนงของรัฐอีกด้วย ซึ่งเจตจำนงของรัฐก็มิได้สอดคล้องกับกฎหมายธรรมชาติเสียทีเดียว จึงมีความจำเป็นจะต้องทราบถึงเจตจำนงนี้อันปรากฏในกานนิติบัญญัติของรัฐ

๒. กฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยที่เป็นลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของไทย

ประเทศไทยเริ่มมีกฎหมายลายลักษณ์อักษรพิเศษที่บัญญัติเป็นเอกเทศสำหรับเรื่องสัญชาติใน พ.ศ. ๒๔๕๔ (ร.ศ.๑๓๐/ค.ศ. ๑๙๑๑) อันได้แก่ **พ.ร.บ. แปรลงชาติ ร.ศ. ๑๓๐** แต่เป็นกฎหมายว่าด้วยกฎเกณฑ์พิเศษเรื่อง**การแปลงสัญชาติเป็นไทย** เท่านั้น มิได้ว่าด้วยสัญชาติไทยโดยทั่วไป

๓. ประมวลมลนิติธรรมประเพณีว่าด้วยสัญชาติไทยให้กลายเป็นลายลักษณ์อักษร

ประเทศไทยมีกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่บัญญัติเป็นเอกเทศสำหรับเรื่องสัญชาติ คือ **พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.๒๔๕๖** นับแต่ พ.ร.บ. นี้เป็นต้นมาประเทศไทยก็มี พ.ร.บ.สัญชาติที่เป็นแม่บทหลักในเรื่องสัญชาติของบุคคลธรรมดาอีก ๒ ฉบับคือ **พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ.๒๔๙๕** และ **พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘** ซึ่งทำให้กล่าวได้ว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลธรรมดามาแล้ว ๓ ชุด คือ

(๑.) กฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดแรกว่าด้วยสัญชาติไทย

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๖ ไม่ได้ยกเลิก พ.ร.บ.แปลงสัญชาติ ร.ศ. ๑๓๐ กฎหมายทั้งสองฉบับจึงถูกใช้คู่ขนานกันไป
ช่วงเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นช่วงเวลาที่กฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยในรูปของมุลนิติ
ธรรมประเพณีที่มีผลแต่ลำพัง ดังนั้น **บุคคลที่เกิดก่อนวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ จะมีสัญชาติไทยหรือไม่ ? ย่อมเป็นไปตามมุล
นิติธรรมประเพณีว่าด้วยสัญชาติไทยเท่านั้น**

ปัญหาว่าบุคคลที่เกิดตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ จนถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕ จะมีสัญชาติไทย
หรือไม่ ย่อมเป็นไปตามมุลนิติธรรมประเพณีว่าด้วยสัญชาติไทย ประกอบกับ พ.ร.บ. แปลงสัญชาติ ร.ศ. ๑๓๐ (ซึ่งตรงกับ พ.ศ. ๒๔๕๔)
พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๖ และ พ.ร.บ.การแปลงสัญชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึงถือว่าเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดแรก
ว่าด้วยสัญชาติไทย กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ **ถูกยกเลิกในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕ โดย พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕**

(๒.) กฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดที่สองว่าด้วยสัญชาติไทย

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ถูกประกาศใช้ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๒๔๙๕ โดยมีเจตนาที่จะปรับปรุงกฎหมายว่า
ด้วยสัญชาติและการแปลงสัญชาติ พ.ร.บ.นี้มีผลในวันที่ **๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕**
พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งถูก**แก้ไขและเพิ่มเติม**โดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) **พ.ศ. ๒๔๙๖** พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๔๙๙ และพ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) **พ.ศ. ๒๕๐๓** จึงถูกถือว่าเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดที่สองว่าด้วยสัญชาติไทย
กฎหมายทั้ง ๔ ฉบับ**ถูกยกเลิกในวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘** โดย **พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘** ดังนั้น พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕
พร้อมทั้ง พ.ร.บ.เสริมทั้ง ๓ ฉบับ จึงสิ้นผลในวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
เนื่องจาก พ.ร.บ.นี้เปลี่ยนแปลงถึง ๓ ครั้งด้วยกันทำให้เราต้องแบ่งสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาภายใต้ พ.ร.บ.สัญชาติ
พ.ศ. ๒๔๙๕ ออกเป็น ๔ กลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มแรก ก็คือ สัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕ จนถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.

๒๔๙๖ ย่อมเป็นไปตาม พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ฉบับดั้งเดิม

กลุ่มสอง สัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาจากวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖ จนถึงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงตกอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งถูกแก้ไขและเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ ถือเป็นบุคคลธรรมดา กลุ่มที่ ๒ ที่มีสัญชาติไทยตาม พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕

กลุ่มสาม สัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ จนถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงตกอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งถูกแก้ไขและเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ ถือเป็นบุคคลธรรมดา กลุ่มที่ ๓ ที่มีสัญชาติไทยตาม พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕

ท้ายที่สุด สัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ จนถึงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ จึงตกอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งถูกแก้ไขและเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ และ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ ถือเป็นบุคคลธรรมดา กลุ่มที่ ๔ ที่มีสัญชาติไทยตาม พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕

(๓.) กฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดที่สามว่าด้วยสัญชาติไทย

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ถูกประกาศใช้ในวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยมีเจตนาที่จะปรับปรุง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ พ.ร.บ.นี้จึง**มีผลในวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘** อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (มาตรา ๒ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘)

พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ **ถูกแก้ไขเพิ่มเติม ๕ ครั้ง** ครั้งแรกโดย**ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕** ครั้งที่สองโดย **พ.ร.บ. สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕** ครั้งที่สามโดย **พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕** ครั้งที่ ๔ โดย**พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑** และครั้งที่ ๕ โดย **พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕**

กฎหมายสัญชาติไทย

1

พระราชบัญญัติแปลงชาติ ร.ศ. 130
พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2456

2

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2495
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2499
พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2503

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508
ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515
พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535
พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535
พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551
พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555

3

กฎหมายสัญชาติไทยในยุคก่อนที่จะมี พ.ร.บ.สัญชาติ

“**สัญชาติไทย**” เป็นไปตามกฎหมายจารีตประเพณี
ดังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

ทรงเรียกว่า “**มูลนิติธรรมประเพณี**” กล่าวคือ

ตามที่เป็นไปตามกฎหมายธรรมชาติ

“บุคคลที่เกิด **ช่วงเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2454**

จะมีสัญชาติไทยหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามมูลนิติธรรมประเพณีว่าด้วยสัญชาติไทยเท่านั้น”

กฎหมายลายลักษณ์อักษรของไทยชุดแรกกว่าด้วยสัญชาติไทย

พ.ร.บ.แปลงชาติ รศ.130 (พ.ศ.2454)ว่าด้วยกฎเกณฑ์เรื่องการแปลงสัญชาติเป็นไทยเท่านั้น

มีผลตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 จนถึงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2495

บุคคลที่เกิดตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 จนถึงวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2456

จะมีสัญชาติไทยหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามมูลนิตรกรรมประเพณีว่าด้วยสัญชาติไทย

ประกอบกับ พ.ร.บ.แปลงสัญชาติ ร.ศ. 130

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2456

มีผลตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2456 จนถึงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2495

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

(มีผลตั้งแต่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึง ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕)

มาตรา ๓ บุคคลเหล่านี้ได้บัญญัติว่าเป็นคนไทย คือ

(๑) บุคคลผู้ได้กำเนิดแต่บิดาเป็นคนไทย แม้เกิดใน พระราชอาณาจักรก็ดี
เกิดนอกพระราชอาณาจักรก็ดี

(๒) บุคคลผู้ได้กำเนิดแต่มารดาเป็นคนไทย แต่ฝ่ายบิดาไม่ปรากฏ

(๓) บุคคลผู้ได้กำเนิดในพระราชอาณาจักรสยาม

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

(มีผลตั้งแต่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๘)

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

- (๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นคนไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือ นอกราชอาณาจักร
- (๒) ผู้เกิดโดยมารดาเป็นคนไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร
- (๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักร

พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

(มีผลตั้งแต่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๘)

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นคนไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือ นอกราชอาณาจักร

(๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรโดยมารดาเป็นคนไทย
แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบิดาไม่มีสัญชาติ

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรโดยมารดาเป็นคนไทย

(มาตรานี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐)

พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๘)

“มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นคนไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือ นอกราชอาณาจักร

(๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรโดยมารดาเป็นคนไทย แต่ ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย”

มาตรา ๘ บุคคลซึ่งเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมารดามีเชื้อคนไทยในระหว่างใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖ ย่อมได้สัญชาติไทย

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

(มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๘ ถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

มาตรา ๗ บุคคลต่อไปนี้อย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

- (๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือ นอกราชอาณาจักร
- (๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรโดยมีมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดา ตามกฎหมาย หรือบิดาไม่มีสัญชาติ
- (๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๑ ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย

โดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าว แต่ไม่ปรากฏบิดา

ที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ข้อ ๒ บุคคลตามข้อ ๑ ผู้เกิดในราชอาณาจักร เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับแล้วไม่ได้สัญชาติไทย เว้นแต่
ร.ม.ว.มท. พิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็นนอัยอื่น

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

(แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)

(ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕)

มาตรา ๗ บุคคลต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๗ ทวิ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็น คนต่างด้าว ย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมาย หรือ บิดาที่ไม่ได้สมรสกับมารดา หรือมารดาเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

(๒) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

(๓) ผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

องค์ประกอบตามมาตรา ๗ ทวิ

๑. บิดาและมารดา เป็นคนต่างด้าว (พ่อแม่ทั้งสองคน)
๒. บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งเข้าเงื่อนไข
อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่
  - * เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นกรณีพิเศษ (มีมติ ครม. หรือประกาศ มท. รองรับ)
  - * เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศได้ชั่วคราว
  - * เป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

(แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

(ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

มาตรา ๗ บุคคลต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือ นอกราชอาณาจักร

(๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

คำว่า “บิดา” ตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม

พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

(มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

มาตรา ๒๓ บรรดาบุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๑ และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๒ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้าบุคคลผู้นั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

(มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕)

คนไทยพลัดถิ่น หมายความว่า **ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทย** ที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีตซึ่ง **ปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น** และได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรือผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙/๖ ให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย เว้นแต่ผู้นั้นถือสัญชาติของประเทศอื่น

จำนวนคนต่างด้าวในประเทศไทย

(เฉพาะที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

- 1** คนต่างด้าวทั่วไป (คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่และบุตรที่เกิดในไทย) ๓๑๗,๑๑๘ ราย
* เข้ามาในราชอาณาจักร (เลข ๓,๔,๕,๘) ๖๒,๗๔๗ ราย * บุตรที่เกิดในไทย (เลข ๗) ๒๕๔,๓๗๑ ราย
- 2** ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ และบุตรที่เกิดในไทย ๔๗๙,๒๘๔ ราย
* เข้ามาในราชอาณาจักร (เลข ๖ กลุ่ม ๕๐-๗๒, เลข ๐ กลุ่ม ๘๙) ๓๖๘,๗๖๘ ราย * บุตรที่เกิดในไทย (เลข ๐, ๗) ๑๑๐,๕๑๖ ราย
- 3** แรงงานต่างด้าว และบุตรที่เกิดในไทย ๑,๔๕๖,๒๙๖ ราย
* แรงงานต่างด้าว (เลข ๐๐) ๑,๓๒๔,๕๒๘ ราย * บุตรที่เกิดในไทย (เลข ๐๐) ๑๓๑,๗๖๘ ราย
- 4** ผู้หนีภัยจากการสู้รบจากเมียนมา และบุตรที่เกิดในไทย ๑๑๖,๓๔๖ ราย
* ผู้หนีภัยจากการสู้รบ (เลข ๐๐๐) ๙๕,๔๖๑ ราย * บุตรที่เกิดในไทย (เลข ๐-๗๕) ๒๐,๘๘๕ ราย
- 5** คนต่างด้าวอื่น ๆ เช่น คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ถือพาสปอร์ต) (เลข ๖ กลุ่มทั่วไป) ๕๒,๗๔๗ ราย
จัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมายทะเบียนราษฎร (เลข ๐ กลุ่มทั่วไป) ๒๐,๐๙๘ ราย ๗๒,๘๔๕ ราย

รวมทั้งสิ้น ๒,๔๔๑,๘๘๙ ราย

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

ชนกลุ่มน้อย/
กลุ่มชาติพันธุ์

แรงงานต่างด้าว
3 สัญชาติ

กลุ่มอื่น ๆ

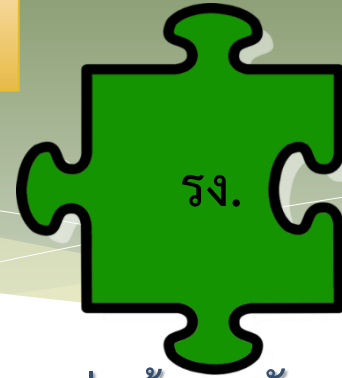
กลุ่มที่มีปัญหา
ความมั่นคงเฉพาะ

ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศ
ไทย

ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์

- ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (มติ ครม. 18 ม.ค. 48)
- หลักเกณฑ์กำหนดสถานะ 19 กลุ่ม (มติ ครม. 7 ธ.ค. 53 , 7 ธ.ค. 59 มติ 18 ก.ย. 2550)

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ

- ยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ (มติ ครม. 2 มี.ค. 47)
- มาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ 26 เม.ย. 54

กลุ่มเฉพาะ (ผกร./โรฮีนจา/
เกาหลีเหนือ/อุยกูร์)

- ยุทธศาสตร์/นโยบายเป็นการเฉพาะ

กลุ่มอื่น ๆ (หลบหนีเข้า
ง)

- ปราบปรามจับกุมตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมืองพ.ศ. 2522

ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มคนที่มีสถานะไม่ชัดเจน/
สถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

กลุ่มที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม ในประเทศไทยซึ่งมีสัญชาติไทย
ตามกฎหมายแต่ตรวจสอบจากทางราชการ (ส่วนใหญ่เป็นชาวเขา)
เหลืออยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดสถานะ **ไม่เกิน 10,000 คน**

ผู้หลบหนีเข้าเมืองในประเทศไทย
2,000,000 คนเศษ ???

1. **กลุ่มที่อาศัยอยู่ยาวนาน และ**
กรม. มีมติรับรองสถานะให้อาศัย
อยู่ถาวร (รอการกำหนดสถานะ)
(กำหนดสถานะแล้ว 2.5 แสนคนเศษ)
342,167 คน

2. **กรม. มีมติผ่อนผันให้**
อยู่ชั่วคราว ภายในเขตควบคุม
เพื่อรอการส่งกลับ
145,938 คน

3. **กลุ่มที่ทางราชการ**
มีนโยบายดูแลเป็น
การเฉพาะ
1.5 ล้านคน

4. **กลุ่มหลบหนี**
เข้าเมืองอื่น ๆ
กรณีทั่วไป

- 1) ชาวเวียดนามอพยพ 536 คน
- 2) อีตทหารจีนคณะชาติและ
จีนอ้อยอพยพพลเรือน 1,011 คน
- 3) ไทยลื้อ 1,544 คน
- 4) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง
ประเทศกัมพูชาที่อพยพเข้ามาก่อน
และหลัง 15 พ.ย.2520
1,939 คน
- 5) ผู้ลี้ภัยจีนสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย
ที่อพยพ เข้ามาก่อน 9 มี.ค.2519
218 คน
- 6) ผู้ลี้ภัยจีนสัญชาติพม่าที่อพยพ
เข้ามาก่อน 9 มี.ค.2519 4,009 คน
- 7) เนปาลอพยพ 10 คน
- 8) จีนฮ่ออิสระ 1,387 คน
- 9) ชาวเขา 10) บุคคลบนพื้นที่สูงที่
อพยพเข้ามาก่อน 3 ค.ค.2528
22,790 คน
- 11) ชาวลาเวออพยพ - คน
- 12) มังถ้ำกระบอกที่ท่าปะโยชน์
801 คน
- 13) อดีตโจรสลัดคอมมิวนิสต์มลายา - คน
- 14) ชาวฮ่อบนพื้นที่สูงก่อนปี 499 คน
- 15) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าที่อพยพ
เข้ามาหลัง 9 มี.ค.2519 22,815 คน

ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน
(145,938 คน)
๑๕ กรม. มีมติผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว
๑๕ มท. ได้สำรวจ จัดทำทะเบียนประวัติ
และจัดทำเอกสารแสดงตน คนที่มีปัญหา
สถานะภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ **มติ กรม.**
18 ม.ค.2548

16) บุคคลพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง
ที่อพยพเข้ามาหลัง 3 ค.ค.2528
82,034 คน

17) ชาวลาวอพยพ 3,334 คน

18) ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวม้งภูเขา 995 คน

19) ผู้ลี้ภัยจีนสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย
ที่อพยพเข้ามาหลัง 9 มี.ค.2519
409 คน

กลุ่มคนที่เกิดในไทยและ
บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
* เกิดในไทย 110,462 คน
* เด็กนักเรียน 78,676 คน
* ไร้รากเหง้า 8,670 คน
* ทำคุณประโยชน์ 28 คน

* แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

* แรงงานต่างด้าว
ที่ประเทศในทางไม่รับกลับ

* ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า
1.1 แสนคน
* ชาวม้งลาวอพยพ จ.เพชรบูรณ์
7 พันคน
* ผู้หลบหนีเข้าเมือง จากเกาหลี
เหนือ
* ผู้หลบหนีเข้าเมือง ชาวโรฮิงยา

ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหากลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ
(มติ กรม. 18 ม.ค.2548)
(มติ กรม. 24 เม.ย.2555)

ยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหากลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ
(มติ กรม. 24 เม.ย.2555)

นโยบายและ
มาตรการเฉพาะ

ปราบปรามจับกุม
ตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง
พ.ศ.2522
ในระบอบปกติ

คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ
คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าว

สนช./สภา มช.

ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ ๑๙ กลุ่ม

- ๑) เวียดนามอพยพ ๕๑๑ คน
- ๒) อดีตทหารจีนคณะชาติ/จีนฮ่ออพยพ ๙๔๙ คน
- ๓) ไทยลื้อ ๑,๔๙๘ คน
- ๔) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง
เข้ามาก่อน/หลัง ๑๕ พ.ย.๒๕๒๐ ๑,๕๗๐ คน
- ๕) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพ
เข้ามาก่อน ๙ มี.ค.๒๕๑๙ ๒๐๐ คน
- ๖) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าที่อพยพเข้ามาก่อน
๙ มี.ค.๒๕๑๙ ๓,๙๒๔ คน
- ๗) เนปาลอพยพ ๑๔ คน
- ๘) จีนฮ่ออิสระ ๑,๓๐๒ คน
- ๙) ชาวเขา ๑๐) บุคคลบนพื้นที่สูงที่อพยพ
เข้ามาก่อน ๓ ต.ค.๒๕๒๘ ๒๒,๐๘๓ คน
- ๑๑) ชาวลาวภูเขอพยพ - คน
- ๑๒) ม้งถ้ากระบอกที่ทำประโยชน์ ๘๖๙ คน
- ๑๓) อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มาลายา - คน
- ๑๔) ชาวมอญแกนที่ประสบภัยสึนามิ ๔๖๒ คน

- ๑๕) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าที่อพยพ
เข้ามาหลัง ๙ มี.ค.๒๕๑๙ ๒๒,๕๒๗ คน
- ๑๖) บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูงที่
อพยพเข้ามาหลัง ๓ ต.ค.๒๕๒๘ ๗๙,๒๑๒ คน
- ๑๗) ชาวลาวอพยพ ๓,๑๖๔ คน
- ๑๘) ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวกัมพูชา ๙๙๒ คน
- ๑๙) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพ
เข้ามาหลัง ๙ มี.ค.๒๕๑๙ ๒๖๒ คน

✳️ กลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งตกหล่น
จากการสำรวจนอกเหนือจาก ๑๙ กลุ่มข้างต้น ได้รับการ
สำรวจเพิ่มเติม เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๔

- ๑) กลุ่มอพยพเข้ามาอยู่อาศัยเป็นเวลานาน ๑๔๓,๗๑๘ คน
- ๒) กลุ่มเด็กนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษา ๗๗,๐๘๒ คน
- ๓) กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า ๘,๔๑๖ คน
- ๔) กลุ่มบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ ๒๐ คน

✳️ บุตรชนกลุ่มน้อย/บุคคลที่ไม่มีสถานะทาง
ทะเบียนที่เกิดในไทย ๑๑๐,๕๑๖ คน

การขอมีสถานะตามกฎหมายของคนต่างด้าว

การกำหนดสถานะตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

อายุไม่เกิน ๑๘ ปี นายอำเภอ/ผอ.สน.บพ. อนุมัติ อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ผวจ./อปค. อนุมัติ

รมว.มท. อนุมัติ

ผลการดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

ผลการดำเนินการ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ - ก.ค.๒๕๖๑

๑. โดยอำนาจนายอำเภอ

๑.๑ ชาวไทยภูเขาได้สัญชาติไทย ๑๐๖,๕๖๓ ราย

๑.๒ คินสัญชาติให้คนถูกถอนสัญชาติ ๕๑,๓๐๕ ราย

รวม ๑๕๗,๘๖๘ ราย

๒. โดยอำนาจ ผวจ.,นอ. ได้รับมอบจาก รวว.มท.

๒.๑ ให้สัญชาติเด็กต่างด้าวเกิดไทย ๑๐๓,๑๓๔ ราย

๒.๒ คินสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น ๘,๗๙๒ ราย

๓. โดยอำนาจ รวว.มท.

ให้แปลงสัญชาติ/ให้ตามสามีคนไทย ๓๒ ราย

รวม ๑๑๒,๑๕๘ ราย

รวมทั้งสิ้น ๒๗๐,๐๒๖ ราย

กลุ่มเด็กที่เกิดไทยที่จะได้
สัญชาติไทยเพิ่มขึ้น
ตามหลักเกณฑ์การให้สัญชาติใหม่
(มติ ครม. ๗ ธ.ค. ๒๕๕๙)
๑๑๐,๕๑๖ ราย

ผลการดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

ผลงานรัฐบาลปัจจุบัน (พ.ย.๒๕๕๗ - ก.ค.๒๕๖๑)

ประเภทการได้สัญชาติ	จำนวน (ราย)
ชาวไทยภูเขาได้ไทย	๑,๐๘๐
คืนสัญชาติให้คนถูกถอนฯ	๗,๘๙๒
ให้สัญชาติคนต่างด้าวเกิดไทย	๒๓,๑๗๖
คืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น	๖,๒๓๑
ให้แปลงสัญชาติ/ให้ตามสามีคนไทย	๒๔
รวมทั้งสิ้น	๓๘,๔๐๓

ผลงานปี ๒๕๖๑ (ม.ค. - ก.ค.๒๕๖๑)

ประเภทการได้สัญชาติ	จำนวน (ราย)
ชาวไทยภูเขาได้ไทย	๔๘
คืนสัญชาติให้คนถูกถอนฯ	๑,๔๓๓
ให้สัญชาติคนต่างด้าวเกิดไทย	๖,๑๔๘
คืนสัญชาติคนไทยพลัดถิ่น	๙๑๖
ให้แปลงสัญชาติ/ให้ตามสามีคนไทย	๑๑
รวมทั้งสิ้น	๘,๕๕๖

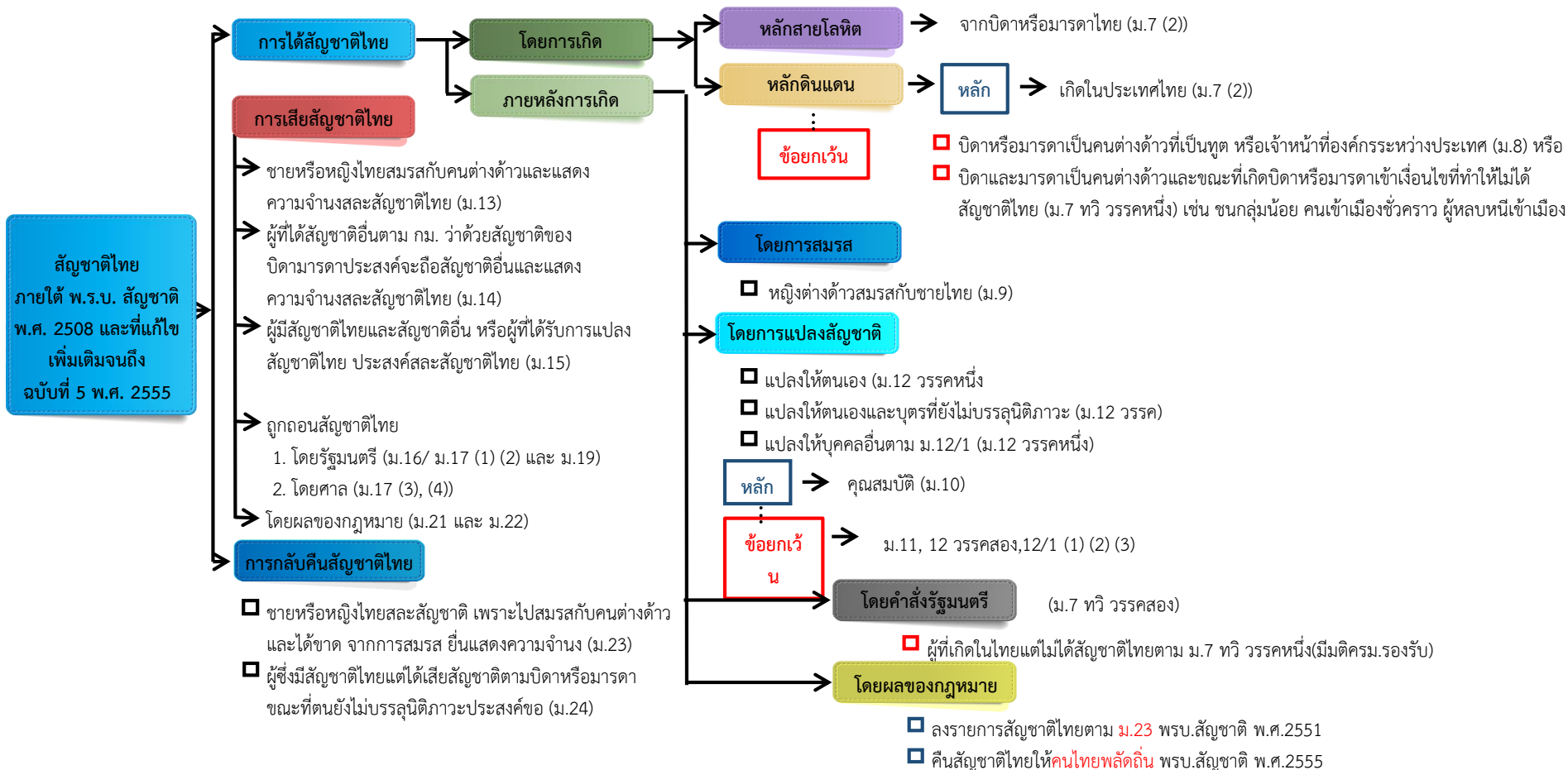
พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่๕) พ.ศ.๒๕๕๕

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยสัญชาติได้ตราออกบังคับใช้เมื่อปี พ.ศ. 2495 และได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาใน พ.ศ. 2496 พ.ศ. 2499 และ พ.ศ. 2503 รวมเป็น 4 ฉบับ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ นอกจากนี้ยังมีหลักการบางประการที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายนี้และรวมให้เป็นฉบับเดียวกัน

แผนผังแสดงการได้สัญชาติไทย การเสียสัญชาติไทย และการกลับคืนสัญชาติไทย ตาม พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. 2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2555

การได้สัญชาติไทย

โดยการเกิด

แปลงสัญชาติ

ขอถือสัญชาติ

ขอกลับคืน

กฎหมายเฉพาะ

นโยบายรัฐ

กฎหมายสัญชาติ

แจ้งเกิด/เพิ่มชื่อ

ตามระเบียบฯ ๔๓

มาตรา ๒๓

มาตรา ๗ ทวิ

งานขอรับรองสิทธิ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “**พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘**”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ*ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. **๒๔๙๕**

(๒) พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. **๒๔๙๖**

(๓) พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. **๒๔๙๙**

(๔) พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. **๒๕๐๓**

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“**คนต่างด้าว**” หมายความว่า **ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย**

“**คนไทยพลัดถิ่น**” หมายความว่า **ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น** โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต ซึ่ง**ปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือ**

สัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิต

เป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด หรือเป็นผู้ซึ่งมี**ลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนด**

ในกฎกระทรวง

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ

“**พนักงานเจ้าหน้าที่**” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“**รัฐมนตรี**” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ นิยามว่า “คนไทยพลัดถิ่น” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔ นิยามคำว่า “คณะกรรมการ” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๕ การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๒/๑ การเสียสัญชาติไทยตามหมวด ๒ หรือการกลับคืนสัญชาติไทยตามหมวด ๓ ให้มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีผลเฉพาะตัว

มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ให้ผู้ใดเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะรายตามที่เห็นสมควร

- (๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย
- (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย
- (๓) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

คำว่าบิดาตาม (๑) ให้ความหมายรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิด

ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม

มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๗ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

การพิจารณาสัญชาติตาม
(พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘)

การได้สัญชาติไทยโดยการเกิด (ตาม ม.๗)

หลักสายโลหิต (ม.๗ (๑))

(เกิดนอก/ในราชอาณาจักรไทย)

มารดา = ไทย

บิดา = ไทย

(จดทะเบียนสมรส จดรับรองบุตร ศาลสั่ง
ขอพิสูจน์ตามกฎหมายกระทรวง)

หลักดินแดน (ม.๗(๒))

(เกิดในราชอาณาจักรไทย)

บิดา + มารดา = ต. มีถิ่นที่อยู่ถาวรบิดา(ไม่สมรส) = ไทย +

มารดา = ต.

บิดา + มารดา = ไม่ปรากฏ

**การดำเนินการทางทะเบียนราษฎร
(กรณีได้สัญชาติไทยโดยการเกิด)**

แจ้งการเกิด

อำนาจพิจารณา (รบ.ข้อ ๕๗)

ไม่เกิน ๗ ปีบริบูรณ์ = นายทะเบียนอำเภอ/นาย
ทะเบียนท้องถิ่น
เกิน ๗ ปีบริบูรณ์ = นายอำเภอ

เพิ่มชื่อ

อำนาจพิจารณา

นายทะเบียนอำเภอ/นายทะเบียน
ท้องถิ่น

การขอพิสูจน์ความเป็นบิดาซึ่งมีสัญชาติไทย
ของผู้เกิดเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

ผู้ยื่นคำร้อง

(๑) ผู้เกิด   (๒) ผู้มีส่วนได้เสีย

สถานที่รับคำร้อง

ห้องที่ภูมิลำเนา (อำเภอ เขต สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุล)

เอกสาร

- (๑) รูปถ่าย (๔x๖ ซม.) ผู้เกิดและบิดา (ถ้ามี)
- (๒) หลักฐานทางทะเบียนของผู้เกิดและบิดา

การขอลงรายการสัญชาติไทย ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง
ว่าด้วยการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎร
ให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นคำขอตามระเบียบฯ ๒๕๔๓

เป็นชาวเขา ๙ เผ่า

เป็นบุคคลบนพื้นที่สูง (ชาวเขา ๙ เผ่า)

มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

อยู่ในเขตท้องที่ ๒๐ จังหวัดควบคุม

หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอตามระเบียบฯ ๔๓

๑

- เอกสารที่ได้จากการจัดทำทะเบียนประวัติต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และตามมติกรม.

๒

- เอกสารต่างๆ ที่ทางราชการออกให้เพื่อรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมาย เช่น ใบรับแจ้งการเกิด ใบรับรองการเกิด สูติบัตร เป็นต้น

๓

- เอกสารอื่นๆ ที่มีรายละเอียดสามารถเป็นข้อมูลในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันทำให้ได้รับสัญชาติไทยได้

๔

- พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้

๕

- รูปถ่าย

ขั้นตอนการขอลงรายการสัญชาติไทย ตามระเบียบฯ ๔๓

ชาวเขา ๙ เผ่า/บุคคลบนพื้นที่สูง ซึ่งมีสัญชาติไทย
ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

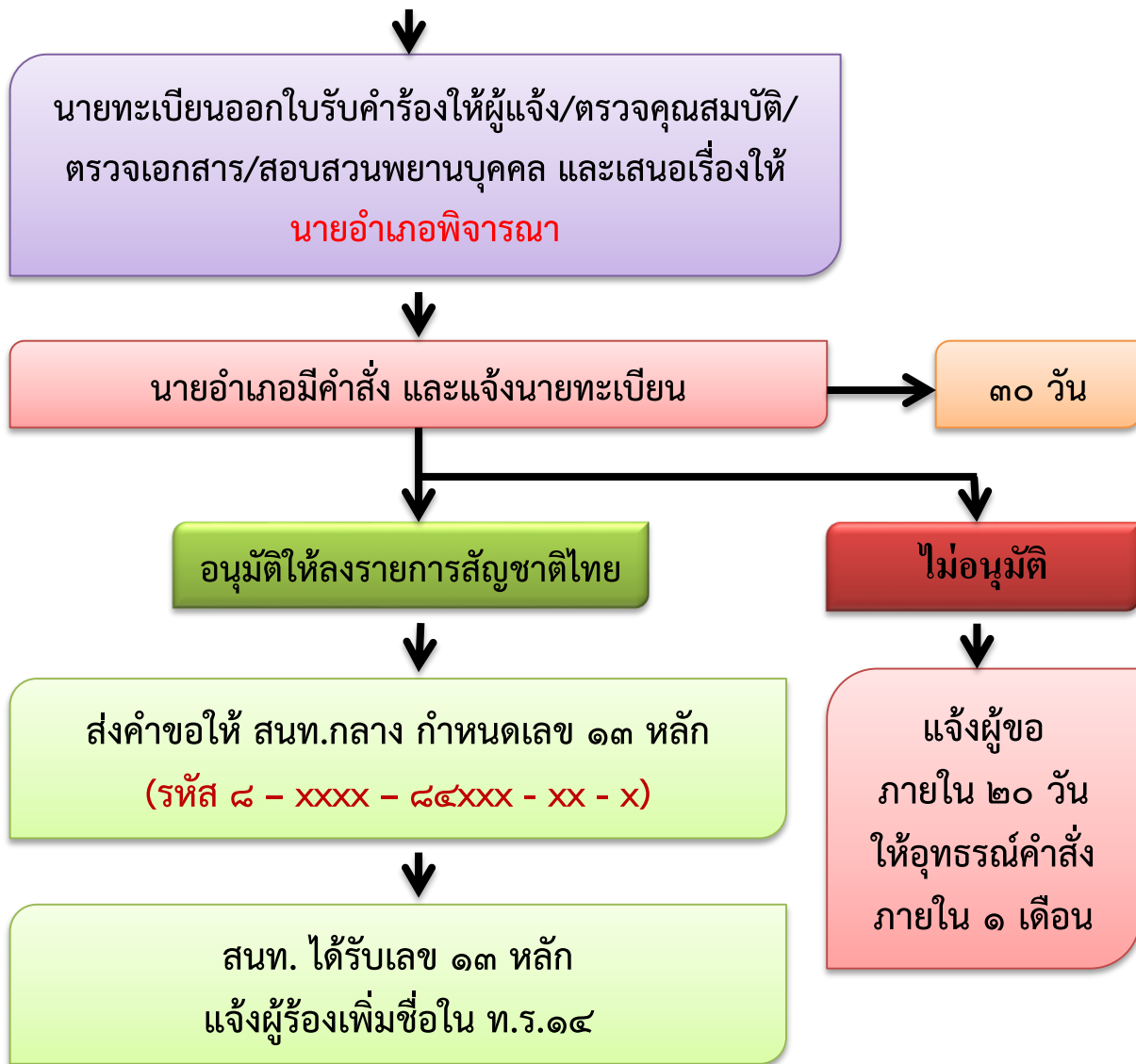
บิดา มารดา ผู้ปกครองเด็ก เป็นผู้ยื่นคำขอ
(กรณีเด็กยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

บุคคลยื่นคำขอด้วยตนเอง
(กรณีบรรลุนิติภาวะ)

นายทะเบียนแห่งท้องที่ ที่มีภูมิลำเนาปัจจุบัน ในเขตท้องที่ ๒๐ จังหวัด

มาตรา ๗ ทวิ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิด**บิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดา**ของผู้นั้นเป็น

- (๑) ผู้ที่ได้รับการ**ผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย**
- (๒) ผู้ที่ได้รับ**อนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว** หรือ
- (๓) ผู้ที่เข้ามา**อยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต**ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่ง**ได้สัญชาติไทยก็ได้** ตามหลักเกณฑ์ที่**คณะรัฐมนตรีกำหนด**

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง**จะอยู่ในราชอาณาจักรไทย**
ในฐานะใด ภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคง
แห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน ใน**ระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว** ให้ถือว่า
ผู้นั้นเข้ามา**อยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต** ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

กฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทย ของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. 2560

ตามมาตรา 7 ทวิ วรรคสาม

กำหนดให้

ผู้เกิดในประเทศไทย
แต่ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด
ตามมาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง
มีสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทย
เช่นเดียวกับบิดาหรือมารดา
โดยให้ถือเอาสิทธิอาศัยของบิดาหรือมารดา
ที่เป็นคุณแก่ผู้นั้นมากกว่า

สิทธิสิ้นสุดลง

1. ตามบิดาหรือมารดา
2. อายุไม่น้อยกว่า 18 ปี
  - กระทำการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ
  - กระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
(รวม.มท. มีอำนาจเพิกถอน โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติ)

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย

ที่มีคุณลักษณะขอหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย

ตามกฎหมายกระทรวงฯ ข้อ 3

1. อายุไม่น้อยกว่า 18 ปี หรือบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส
2. ไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้
3. มีผู้ปกครอง สามี ภรรยา หรือบุตร มีสัญชาติไทย
4. มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง และอยู่ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง
5. อยู่ระหว่างการศึกษา
6. ทำคุณประโยชน์แก่สังคม

ยกเว้น

1. ผู้ที่มีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (ผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษเพื่อรอการส่งกลับ)
2. เด็กกำพร้า มีหนังสือรับรองจาก พม. (ผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย)

**ไม่ต้องมีหนังสือรับรอง
สิทธิการอาศัยแต่อย่างใด**

การกำหนดสถานะตามกฎหมาย

(ตามมาตรา ๗ วรรค ๓ และ ๗ วรรค ๔)

๑. ประเภทที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและอาศัยอยู่มานาน (อพยพเข้ามาถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘) แบ่งเป็น

๑.๑ กลุ่มที่มีเชื้อสายไทย (ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา และ ลาวภูเขาอพยพ)

๑.๑.๑ ผู้ที่เกิดในดินแดนที่เคยเป็นของไทย แต่ปัจจุบันได้อพยพกลับเข้ามาในประเทศไทย ที่ทางราชการได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนไว้แล้ว

ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (นอกกำหนดจำนวนโควตา) และ ให้แปลงสัญชาติเป็นไทยเป็นกรณีพิเศษ (ยกเว้นค่าธรรมเนียม)

๑.๑.๒ บุตรที่เกิดในไทย ถ้าบิดาหรือมารดา อพยพเข้ามา ๑๕ ปี นับถึงวันยื่นคำร้อง ให้ได้รับสัญชาติไทย (เป็นการทั่วไป)

๑.๒ กลุ่มที่ได้มีเชื้อสายไทย (ชนกลุ่มน้อย ๑๔ กลุ่ม)

๑.๒.๑ มิได้เกิดในประเทศไทย ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ลดหย่อนค่าธรรมเนียม)

๑.๒.๒ เกิดในประเทศไทย ถ้าบิดาหรือมารดา อพยพเข้ามา ๑๕ ปี นับถึงวันยื่นคำร้อง ให้ได้รับสัญชาติไทย (เป็นการทั่วไป)

๒. ประเภทเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา (บุตรคนต่างด้าวอื่น) โดยต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย หรือถ้าจบจากต่างประเทศ ต้องได้รับทุนจากรัฐบาลไทย

๒.๑ มิได้เกิดในประเทศไทย (อพยพเข้ามาถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘) ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ยกเว้นค่าธรรมเนียม)

๒.๒ เกิดในประเทศไทย ให้ได้รับสัญชาติไทย (เป็นการทั่วไป) หรือ ให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถ้าไม่จบปริญญาตรี ต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบก่อน

๓. ประเภทคนไร้รากเหง้า บุตรคนต่างด้าวที่ถูกบุพการีทอดทิ้ง หรือไม่ปรากฏบิดาและมารดา (ต้องมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ)

๓.๑ มิได้เกิดในประเทศไทย (อาศัยในไทยติดต่อกัน ๑๐ ปี ขึ้นไปนับถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘) ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ยกเว้นค่าธรรมเนียม)

๓.๒ เกิดในประเทศไทย (เกิดและอาศัยอยู่ในไทยอย่างน้อย ๑๐ ปี) ให้สัญชาติไทย (เป็นการทั่วไป)

๔. ประเภทบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศ (มีหน่วยราชการระดับกรมที่เกี่ยวข้องรับรองผลงาน)

๔.๑ มิได้เกิดในประเทศไทย (อยู่ในไทยต่อเนื่อง ๑๐ ปีขึ้นไปนับถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘) มีชื่ออยู่ในเอกสารการทะเบียนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติ ครม.๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ลดหย่อนค่าธรรมเนียม)

๔.๒ เกิดในประเทศไทย ให้สัญชาติไทย (รวม.มท.อนุมัติเป็นการเฉพาะราย)

การกำหนดสถานะตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

อายุไม่เกิน ๑๘ ปี นายอำเภอ/ผอ.สน.บพ. อนุมัติ อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ผวจ./อปค. อนุมัติ

รพว.มท. อนุมัติ

การพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทย
เพื่อปฏิบัติตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559

นส. ปค. ส่วนมาก ที่ มท 0309 / ว 16260 ลว. 9 ส.ค. 2560

เป้าหมายคือ

กลุ่มเด็กนักเรียน นักศึกษา
ที่เกิดในประเทศไทย

โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวอื่น
(บิดาและมารดาไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์)
ที่กำลังศึกษาแต่ยังไม่จบปริญญาตรี

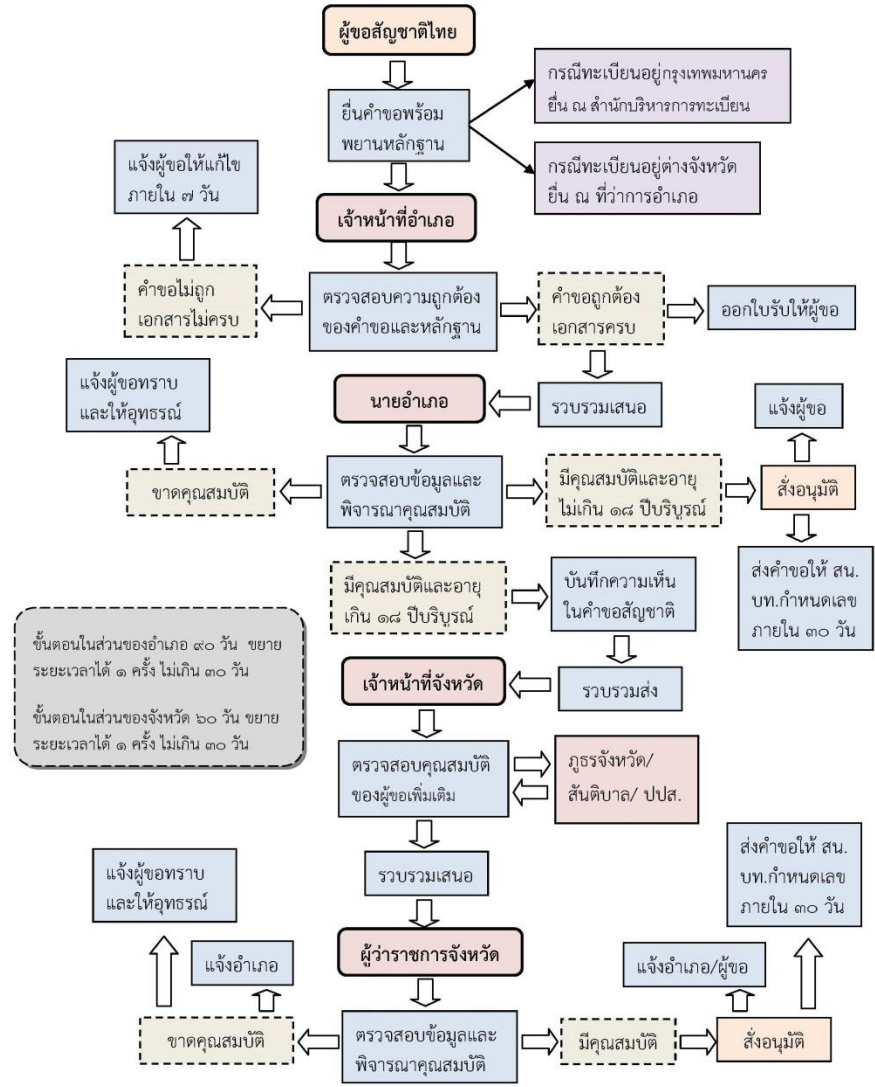
ขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมอบอำนาจ
ให้

อธิบดีกรมการปกครอง
เป็นผู้พิจารณาถึงเหตุผล
ความจำเป็นที่จะต้องมีสัญชาติไทย
(คำสั่ง มท. ที่ 1234/2560 วันที่ 1 สิงหาคม 2560)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดหลักเกณฑ์ของความจำเป็น ที่จะต้องมีสัญชาติไทย โดยนักเรียน นักศึกษา จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยแต่การได้สัญชาติไทยไม่มีผลต่อบุตร
(ต้องอยู่ในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 10 ปี)
2. เป็นบุตรบุญธรรมของผู้มีสัญชาติไทย(อยู่ในประเทศไทยกับผู้รับบุตรบุญธรรม ไม่น้อยกว่า 5 ปี)
3. บิดาหรือมารดาเป็นผู้ได้สัญชาติไทยตามที่ ครม.กำหนด แต่การได้สัญชาติไทยครอบคลุมถึงบุตร
4. เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศ หรือ มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ทำคุณประโยชน์
(ต้องอยู่ในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 10 ปี)
5. ได้รับคัดเลือกจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐให้เป็นตัวแทนไปแข่งขัน/ประกวดผลงานในระดับนานาชาติ (ต้องอยู่ในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 10 ปี)
6. เป็นผู้ที่ไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้

ผังขั้นตอนการขอมีสัญชาติไทยตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการยื่นคำร้อง ตามมาตรา ๗ ทวิ

๑. ผู้ยื่นคำร้อง (กรณียื่นคำร้องแทน)

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่มีรูปถ่าย ซึ่งทางราชการออกให้
- (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) หรือทะเบียนประวัติ (ถ้ามี)

๒. ผู้ขอมีสัญชาติไทย

- (๑) รูปถ่ายขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๓ รูป
- (๒) บัตรประจำตัว (ยกเว้นกรณีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ทำบัตร)

(๓) สูติบัตร หนังสือรับรองการเกิด หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด

(๔) บัตรประจำตัวหรือเอกสารราชการอื่นที่มีรูปถ่ายของบิดาและมารดาของผู้ขอมีสัญชาติไทย

(๕) กรณีเคยต้องโทษคดีอาญา (ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ) มีหลักฐานดังนี้

- สำเนาคำพิพากษาของศาล และหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด หรือหลักฐานอื่นที่แสดงถึงผลของคดี
- เอกสารแสดงการพ้นโทษ (กรณีได้รับโทษจำคุก) ซึ่ง **ต้องพ้นโทษอย่างน้อย ๕ ปี นับถึงวันยื่นคำร้อง**

(๖) หนังสือหรือหลักฐานรับรองการศึกษา (ยกเว้นเด็กอายุต่ำกว่า ๗ ปี) หากไม่มีให้เจ้าหน้าที่สอบสวนว่า **สามารถพูดและฟัง**

ภาษาไทยเข้าใจได้

(๗) กรณีคนต่างด้าวอื่นที่ **ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อย** หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต้อง **แสดงปริญญาบัตร หรือหนังสือรับรองจากสถาบันการศึกษา**

(๘) กรณีไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ ต้องแสดง **หนังสือรับรองฯ ที่ออกโดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ**

(๙) กรณี **ทำคุณประโยชน์** ให้กับประเทศ ต้องแสดง **หนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์ และผลงานที่ออกโดยส่วนราชการระดับกรม หรือเทียบเท่ากรม**

(๑๐) หลักฐานอื่น ๆ

ขั้นตอนการพิจารณาให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและเป็นการเฉพาะราย
ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(หลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และ
ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕)

ขั้นตอนที่ ๑ การยื่นคำร้อง (๑ วัน)

- ยื่นคำขอมีสัญชาติไทย พร้อมเอกสารหลักฐานตามที่กำหนด
- ตรวจสอบคุณสมบัติ และเอกสารตามมติคณะรัฐมนตรี
- พิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรม
- สามารถยื่นคำขอได้ที่สำนักบริหารการทะเบียน / ที่ทำการปกครองอำเภอ

ขั้นตอนที่ ๒ การตรวจสอบหลักฐาน (๕๙ วัน)

สำนักบริหารการทะเบียน / ที่ทำการปกครองอำเภอ ตรวจสอบคุณสมบัติ, ตรวจสอบความประพฤติ, ตรวจสอบพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคง, ตรวจสอบการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด, ตรวจสอบการกระทำกาสนับสนุนเป็นเครือข่ายในการกระทำความผิดที่เป็นบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ เช่น การค้าประเวณี การค้าของเถื่อน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การประกอบธุรกิจที่เอารัดเอาเปรียบประชาชน การกระทำที่เกี่ยวข้อกับการค้ามนุษย์ โดยตรวจสอบกับตำรวจภูธรจังหวัด และกองบัญชาการตำรวจสันติบาล

ขั้นตอนที่ ๓ การพิจารณา/ลงนาม (๓๐ วัน)

- นายอำเภอและ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน เป็นผู้อนุมัติลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านสำหรับผู้ขอที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นคำขอ ฯ
- ผู้ว่าราชการจังหวัดและอธิบดีกรมการปกครอง เป็นผู้อนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านสำหรับผู้ขอที่มีอายุเกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นคำขอ ฯ

ขั้นตอนที่ ๔ กำหนดเลข (๓๐ วัน)

- สำนักทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้ผู้ได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทย

รวมระยะเวลาดำเนินการ ๑๒๐ วัน

มาตรา ๘ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

(๑) หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตหรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางทูต

(๒) หัวหน้าคณะผู้แทนทางกงสุลหรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางกงสุล

(๓) พนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ

(๔) คนในครอบครัวซึ่งเป็นญาติอยู่ในความอุปการะหรือคนใช้ ซึ่งเดินทางจาก

ต่างประเทศมาอยู่กับบุคคลใน (๑) (๒) หรือ (๓)

มาตรา ๙ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้**สมรสกับผู้มีสัญชาติไทย** ถ้าประสงค์จะได้สัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้สัญชาติไทยให้อยู่ใน**ดุลพินิจของรัฐมนตรี**

แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑. มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร. ๑๔)
๒. จดทะเบียนสมรสกับชายไทยถูกต้องตามกฎหมายไม่น้อยกว่า ๓ ปี (กรณีมีบุตรไม่น้อยกว่า ๑ ปี)
๓. **สามี**ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีอาชีพเป็นหลักฐานหรือมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว
  - ๓.๑ ผู้ยื่นคำขอเป็นคนต่างด้าวทั่วไป สามีมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน
  - ๓.๒ ผู้ยื่นคำขอเป็นคนต่างด้าวซึ่งเป็น **ชนกลุ่มน้อย** สามีมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน
๔. ผ่านการตรวจสอบสถานภาพการสมรสและประวัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - ๔.๑ ตรวจสอบสถานภาพสมรส
  - ๔.๒ ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม
  - ๔.๓ ตรวจสอบพฤติการณ์บุคคลและทางการเมือง
  - ๔.๔ ตรวจสอบพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
  - ๔.๕ ตรวจสอบพฤติการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ
๕. ผ่านการสัมภาษณ์เพื่อถามเจตนาารมณ์ และสังเกตพฤติการณ์ของคู่สมรส จากคณะอนุกรรมการฯ / คณะทำงานระดับจังหวัด

เอกสารหลักฐานของผู้ขอ

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (แบบ ท.ร.๑๓ หรือ แบบ ท.ร. ๑๔)

๒. สำเนาหนังสือเดินทางทุกหน้าที่มีตราประทับ

๓. สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หน้า ๑ ถึงหน้า ๖ และช่องรายการต่ออายุ ใบสำคัญ ฯ ครั้งสุดท้าย

๔. สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมรส (แบบ คร.๓)

๕. สำเนาทะเบียนสมรส (แบบ คร.๒ หรือแบบ คร.๔)

๖. สำเนาทะเบียนแห่งฐานะครอบครัว (แบบ คร.๒๒) และทะเบียนสมรสตามกฎหมายต่างประเทศ (กรณีจดทะเบียนสมรสตามแบบกฎหมายต่างประเทศ)

๗. สำเนาทะเบียนการหย่า (แบบ คร.๖ หรือแบบ คร.๗) (ถ้ามี)

๘. รูปถ่ายขนาด ๔+๖ ซม. (๒ นิ้ว) จำนวน ๑๒ รูป (หน้าตรงแต่งกายสุภาพ)

เอกสารหลักฐานของสามีผู้ขอ

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๒. สำเนาทะเบียนบ้าน (แบบ ท.ร.๑๔ป)
๓. สำเนาสูติบัตร หรือทะเบียนคนเกิด หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด
๔. สำเนาสำคัญทางทหารกองเกิน หรือหนังสือสำคัญทางทหารกองหนุน (แบบ สด.๑ หรือ แบบ สด.๘ หรือ แบบ สด.๙ หรือแบบ สด.๔๓)
๕. สำเนาหนังสือเดินทางทุกหน้าที่มีตราประทับ
๖. สำเนาหนังสือสำคัญเปลี่ยนชื่อ (แบบ คร.๖ หรือ คร.๗) (ถ้ามี)
๗. สำเนาหนังสือเปลี่ยนชื่อสกุล หรือจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (แบบ ช.๒ หรือแบบ ช.๔) (ถ้ามี)
๘. สำเนาทะเบียนการหย่า (แบบ คร.๖ หรือ คร.๗) (ถ้ามี)
๙. หนังสือรับรองรายได้ ระบุตำแหน่งหน้าที่การงานและรายได้เงินเดือน โดยผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองของหน่วยงานนั้น (รัฐวิสาหกิจ เอกชน ตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด และถ้าประกอบอาชีพอิสระ ให้รับรองตนเอง **โดยมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน** และ **กรณีผู้ยื่นคำขอประกอบอาชีพสามารถนำรายได้ของตนไปรวมกับรายได้ของสามี ได้**)

๑๐. หนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ของนายจ้าง

๑๑. แบบแสดงรายละเอียดการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (แบบ ภ.ง.ด.๙๐ หรือ แบบ ภ.ง.ด.๙๑) ของปีภาษีที่ผ่านมา (ให้เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรรับรองสำเนาเอกสารสำเนาถูกต้องด้วย)

๑๒. ใบเสร็จรับเงินการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามข้อ (๑๑)

๑๓. รูปถ่ายขนาด ๔ + ๖ ซม. (๒ นิ้ว) จำนวน ๑๒ รูป (หน้าตรงแต่งกายสุภาพ)

เอกสารหลักฐานบุตรของผู้ขอและสามี

๑. สำเนาสูติบัตร

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน

๓. สำเนาหนังสือสำคัญเปลี่ยนชื่อ (แบบ ช.๓) (ถ้ามี)

๔. รูปถ่ายขนาด ๔ + ๖ ซม. (๒ นิ้ว) จำนวน ๒ รูป (แต่งกายสุภาพ)

เอกสารหลักฐานบิดามารดาของสามีผู้ขอ

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน

๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓. สำเนาหนังสือสำคัญเปลี่ยนชื่อ หรือจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล (แบบ ช.๓ หรือแบบ ช.๒ หรือแบบ ช.๔) (ถ้ามี)

๔. สำเนาใบสำคัญคนต่างด้าว หน้า ๑ ถึงหน้า ๖ หรือต้นขั้ว หรือปลายขั้วประจำตัวคนต่างด้าว (กรณีบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว)

๕. สำเนาใบมรณบัตร (กรณีบิดา และหรือมารดา ได้ถึงแก่ความตาย)

ค่าธรรมเนียม

๑. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ข้อ ๑๒ (๖) ค่าขออื่น ๆ ฉบับละ ๕ บาท (ห้าบาทถ้วน)

๒. ค่าธรรมเนียมตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ ทะเบียนประวัติอาชญากรรม (ทว.) ๑๐๐ บาท

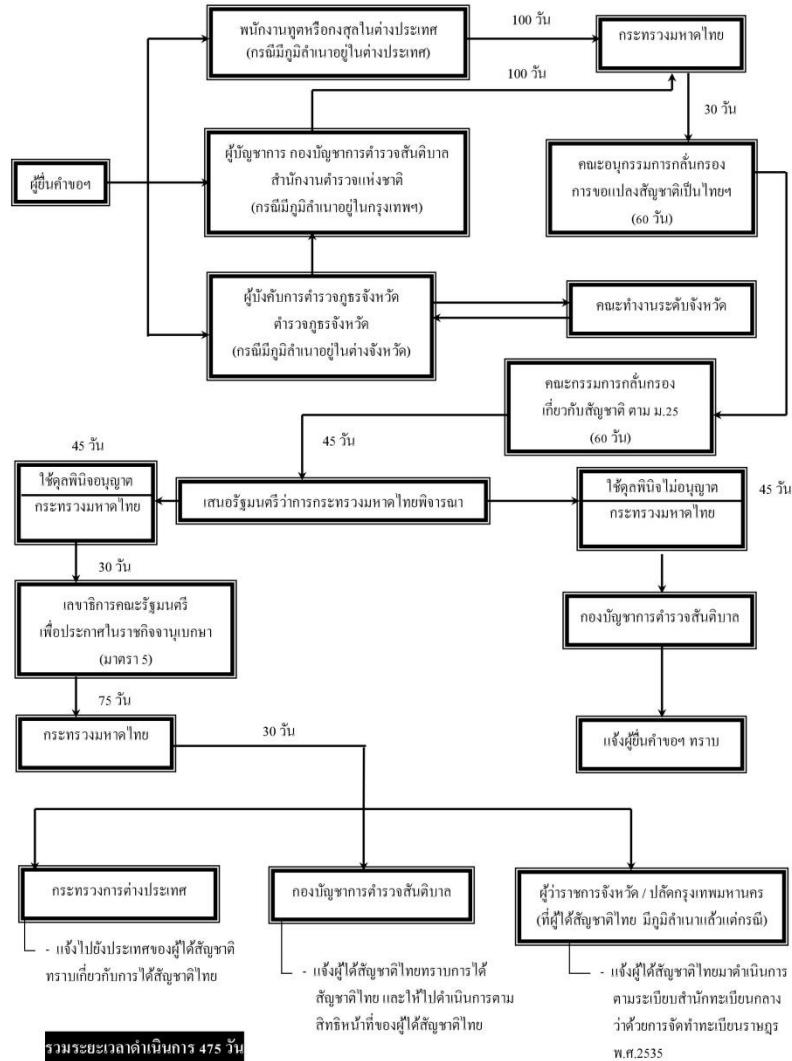
เอกสารหลักฐานประกอบเรื่อง

รายการในเอกสารอันเป็นสาระสำคัญ ระบุข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของบุคคล ต้องถูกต้องตรงกัน ถ้าไม่ถูกต้องตรงกันถือไม่ได้ว่าคุณตามเอกสารเป็นบุคคลคนเดียวกัน ให้ไปยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารนั้น เพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง หรือรับรองว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน

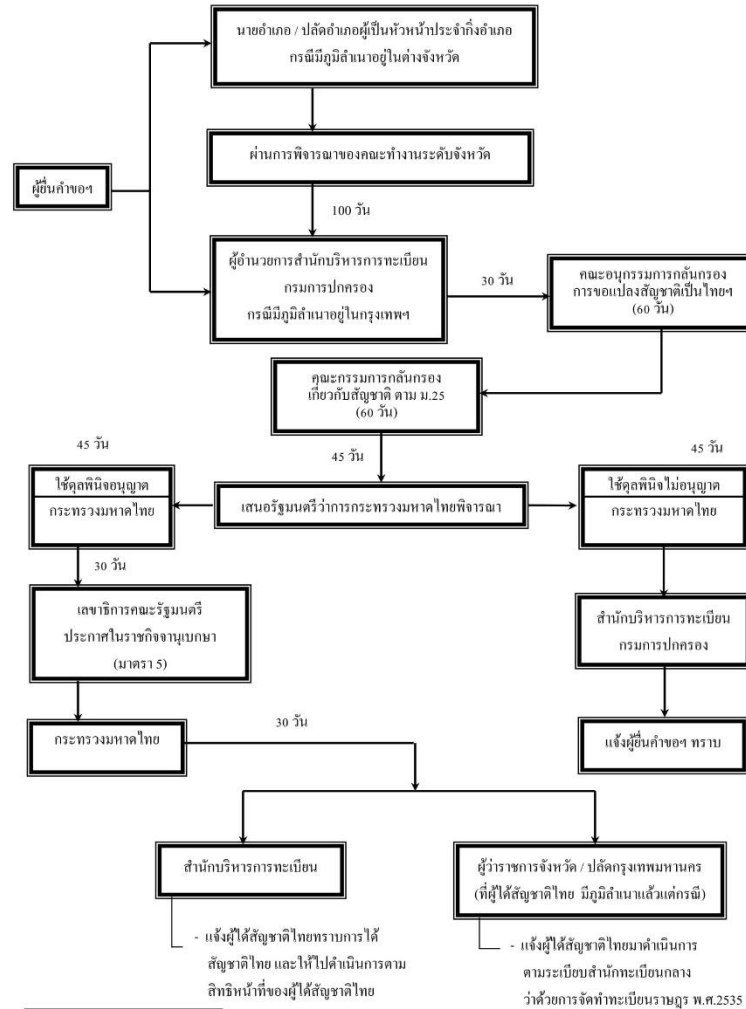
วิธียื่นคำขอ

1. ผู้ขอและสามี พร้อมหลักฐานเอกสารประกอบเรื่องครบถ้วน ให้ยื่นคำขอกับเจ้าหน้าที่ งานขอสัญชาติไทยตามสามี ฝ่ายกฎหมายและวินัย กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล ในวันทำการปกติของทางราชการ
2. นำพยานบุคคล จำนวน ๔ ปาก พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสอบปากคำร้องยืนยันว่าผู้ขอและสามีมีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยากันจริง (นำพยานบุคคลมาให้ภายหลังได้)
3. ผู้ขอและสามีต้องจดทะเบียนกันมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในกรณีที่ไม่มีบุตร และต้องไม่น้อยกว่า ๑ ปี ในกรณีที่มีบุตร (นับแต่วันที่จดทะเบียนสมรสถึงวันที่ยื่นคำขอ)

การขอตั้งสัญชาติไทยตามสามมีผู้มีสัญชาติไทยของบุคคลต่างตัวทั่วไป ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508

การขอถือสัญชาติไทยตามสามีสผู้มีสัญชาติไทย ของคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย
ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508

รวมระยะเวลาดำเนินการ 475 วัน

การขอถือสัญชาติไทยตาม สามี

(มาตรา ๙)

คนต่างด้าวทั่วไป

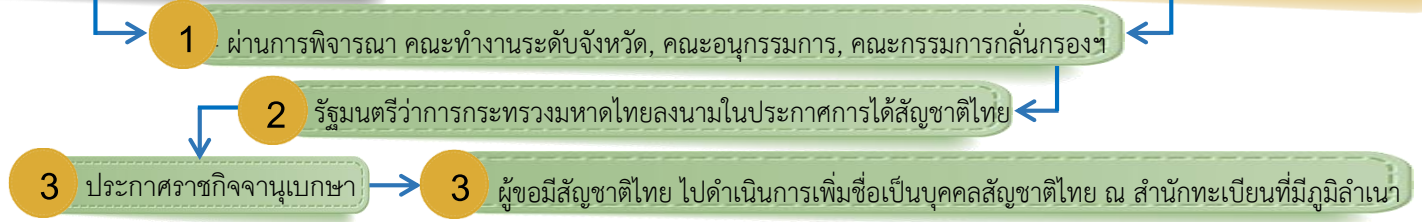
- คุณสมบัติ
- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
  - มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
  - สามีมีรายได้ 20,000 บาท/เดือน แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
  - มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

- คุณสมบัติ
- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
  - มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
  - สามีมีรายได้ 10,000 บาท/เดือน แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
  - มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

- ยื่นคำขอฯ - สำนักบริหารการทะเบียน (มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- อำเภอ (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

มาตรา ๙/๑ ให้มี**คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น** ประกอบด้วย

(๑) **ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ**

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) **ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง** โดยต้องมี**นักวิจัยหรือนักวิชาการ** ทางด้าน**กฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล** ด้าน**สังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา** ด้าน**ประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์** ผู้แทน**องค์กรพัฒนาเอกชน**และ**ภาคประชาชน**รวมอยู่ด้วย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙/๑ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๙/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๙/๓ ให้คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นโดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๗

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๙/๔ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ รับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโลม

มาตรา ๙/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๙/๕ ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นประสงค์จะได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้ ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้ว ให้เสนอคำขอนั้นต่อคณะกรรมการรับรองความเป็น คนไทยพลัดถิ่นเพื่อพิจารณา

การพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙/๖ ให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย**โดยการเกิด**

บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด
เว้นแต่ผู้นั้นถือสัญชาติของประเทศอื่น

มาตรา ๙/๗ ให้นำมาตรา ๙/๖ วรรคสอง มาใช้บังคับกับ**บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งบุตรนั้น
ได้รับสัญชาติไทยมาก่อนที่คนไทยพลัดถิ่นได้รับการรับรอง**ความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตาม
มาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๙/๗ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นคำขอพิสูจน์ความเป็นไทยพลัดถิ่น

เป็นผู้มีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศไทยในอดีต

ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น

ได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง

มีวิถีชีวิตเป็นคนไทย และ

ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมายทะเบียน ตามที่ ครม. กำหนด

หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอ

๑

- หลักฐานทางทะเบียนราษฎรของผู้ขอ และบัตรประจำตัวที่ระบุว่าผู้นั้นมีเชื้อสายไทย

๒

- ผังเครือญาติของผู้ขอกับครอบครัวที่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย

๓

- หลักฐานรับรองคุณสมบัติผู้ขอเกี่ยวกับความจงรักภักดีในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมไทย ความประพฤติดี

๔

- หนังสือรับรองว่าตนเองมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นโดยมีบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งมีสัญชาติไทย จำนวน ๒ คน รับรอง

๕

- รูปถ่าย ขนาด ๔ x ๖ ซม. จำนวน ๕ รูป

ขั้นตอนการขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่น ยื่นคำขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

บิดา มารดา ผู้ปกครองเด็ก เป็นผู้ยื่นคำขอ
(กรณีเด็กยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

บุคคลยื่นคำขอด้วยตนเอง
(กรณีบรรลุนิติภาวะ)

อยู่ในเขต กทม. ยื่นที่ สน.บพ./จังหวัดอื่น ยื่นที่ ที่ว่าการอำเภอ

นายทะเบียนออกใบรับคำขอให้ผู้แจ้ง/ตรวจคุณสมบัติ/ตรวจเอกสาร/
สอบสวนพยานบุคคล และเสนอเรื่องให้
นายอำเภอพิจารณา มีคำสั่ง และแจ้งนายทะเบียน

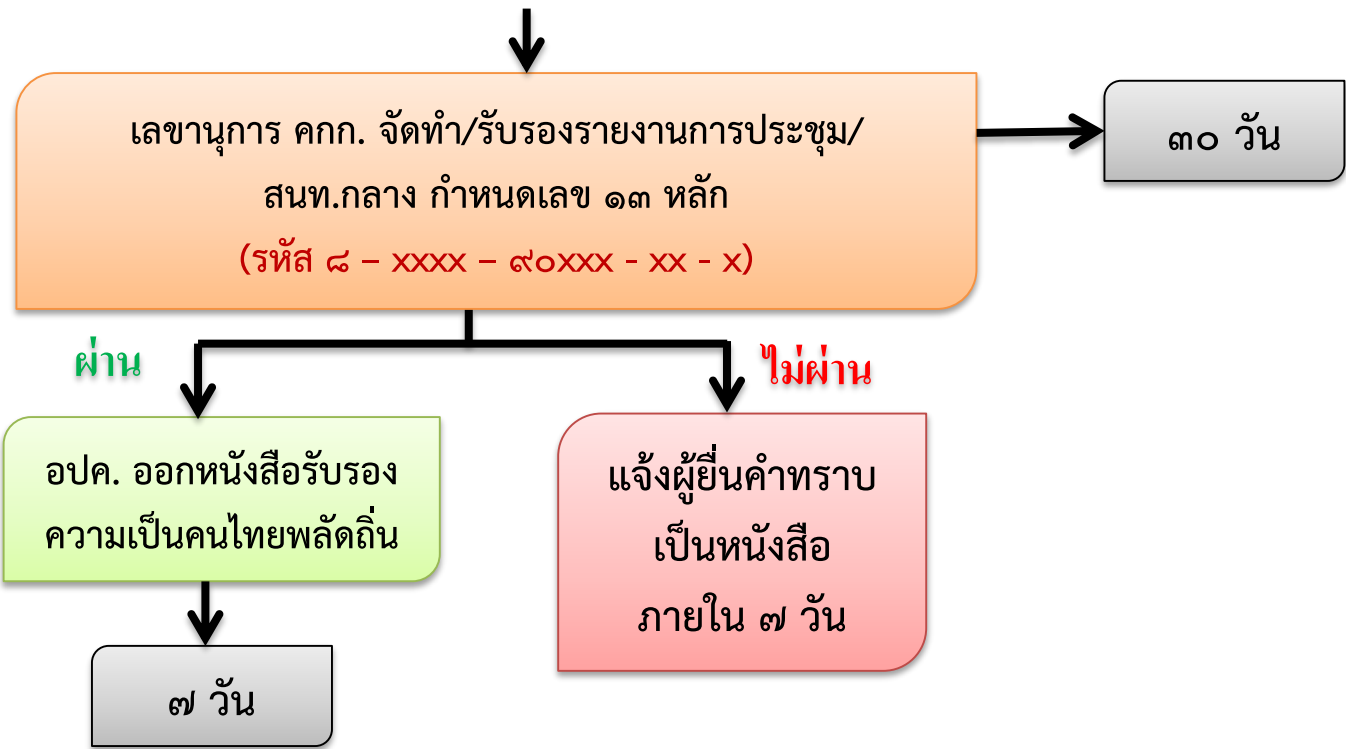
30+7 วัน

อปค./ ผวจ. ตรวจสอบคำขอและหลักฐาน

30+7 วัน

เลขานุการ กกก. ตรวจสอบ/จัดประชุม

30 วัน

การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่น ๔ กลุ่ม

คนไทยพลัดถิ่นจะครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะกลุ่มที่ได้รับการสำรวจ จัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนไว้แล้ว ในกลุ่มเชื้อสายไทย

กลุ่มที่ ๑ ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ (คนประเภท ๖) รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (คนประเภท ๗)

กลุ่มที่ ๒ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ (คนประเภท ๖) รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (คนประเภท ๗)

กลุ่มที่ ๓ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ประเภท ๐) ซึ่งตกสำรวจจากกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว

กลุ่มที่ ๔ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ประเภท ๐) ซึ่งตกสำรวจจากกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอพิสูจน์เป็นคนไทยพลัดถิ่น

๑. เบนฉूमเชื้อสายไทยตกสายเบนคนเนบงคอบของ ประเทศอื่น โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต
๒. ปัจจุบันไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น
๓. ได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง
๔. มีวิถีชีวิตเป็นคนไทย และ
๕. ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

หลักฐานในการยื่นคำขอพิสูจน์เป็นคนไทยพลัดถิ่น

๑. เอกสารทางทะเบียนราษฎร
๒. ผังเครือญาติของผู้ยื่นคำขอกับครอบครัวที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย
๓. หลักฐานรับรองการแสดงความรักภักดีในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และมีความประพฤติดี
๔. หนังสือรับรองว่าตนเองมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น โดยมีบุคคลนำเชื่อถือซึ่งมีสัญชาติไทยสองคนเป็นผู้รับรอง
๕. รูปถ่าย ขนาด ๔ x 6 ซม. จำนวน 5 รูป

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- กรุงเทพมหานคร สำนักบริหารการทะเบียนพิจารณาคำขอก่อนนำเข้าสู่ประชุมในคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น
- ต่างจังหวัด นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาคำขอ ส่งให้กรมการปกครองเพื่อนำเข้าสู่ประชุมในคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

➡ อธิบดีกรมการปกครอง ออกหนังสือรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ←

มาตรา ๑๐ คนต่างด้าวซึ่งมี**คุณสมบัติครบถ้วน**ดังต่อไปนี้ **อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้**

(๑) **บรรลุนิติภาวะ**แล้วตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ

(๒) มี**ความประพฤติดี**

(๓) มี**อาชีพเป็นหลักฐาน**

(๔) มี**ภูมิลำเนา**ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

เป็นเวลา**ไม่น้อยกว่าห้าปี**

(๕) มี**ความรู้ภาษาไทย**ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๐

๑. **บรรลุนิติภาวะ**ตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ

๒. **มีความประพฤติดี**โดยต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม พฤติการณ์ทางการเมือง ยาเสพติด และพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. **มีอาชีพเป็นหลักฐาน**โดยจะต้องมีหนังสือรับรองการประกอบอาชีพจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าวหรือสำนักงานจัดหางานจังหวัดและจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

๓.๑ **กรณีไม่มีความเกี่ยวพันหรือสัมพันธ์กับประเทศไทย**

๓.๑.๑ **ต่างด้าวทั่วไป มีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน** มีหนังสือรับรองเงินเดือน/รายได้ และ**หลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี**

๓.๑.๒ **ต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย มีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน** มีหนังสือรับรองเงินเดือน/รายได้ และ**หลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี**

๔. **แสดงเจตนาสละสัญชาติเดิม**

แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๐

กรณีเป็นคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ ต้องแสดงหลักฐานใบสำคัญ
ประจำตัวคนต่างด้าวตั้งแต่ **๑๐ ปีขึ้นไป และจะต้องมีรายได้ ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน** หนังสือรับรอง
เงินเดือน/รายได้ และหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

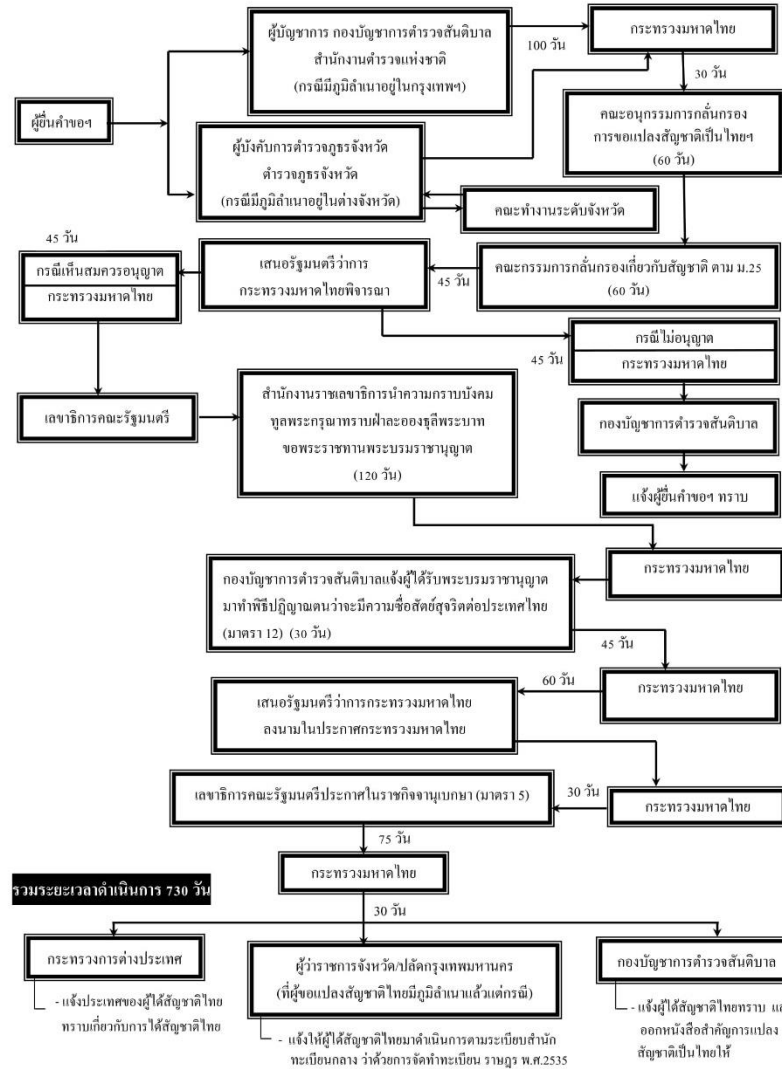
กรณีคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุตั้งแต่ **๖๕ ปีขึ้นไป** และได้รับ
ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวไม่น้อยกว่า **๑๐ ปี** นับถึงวันที่ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทย เว้นแต่ผู้ที่
เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี ให้ลดระยะเวลาการได้รับใบสำคัญประจำตัว
คนต่างด้าวไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในกรณีการมีอาชีพเป็นหลักฐานให้พิจารณาจากอาชีพที่ผู้สูงอายุสามารถทำ
ได้ ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มอาชีพ หรืออาชีพส่วนบุคคล โดยให้ยกเว้นเรื่องเกณฑ์รายได้และการเสียภาษี
และให้ **นายอำเภอเป็นผู้ออกหนังสือรับรองการประกอบอาชีพ**

เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอฯ

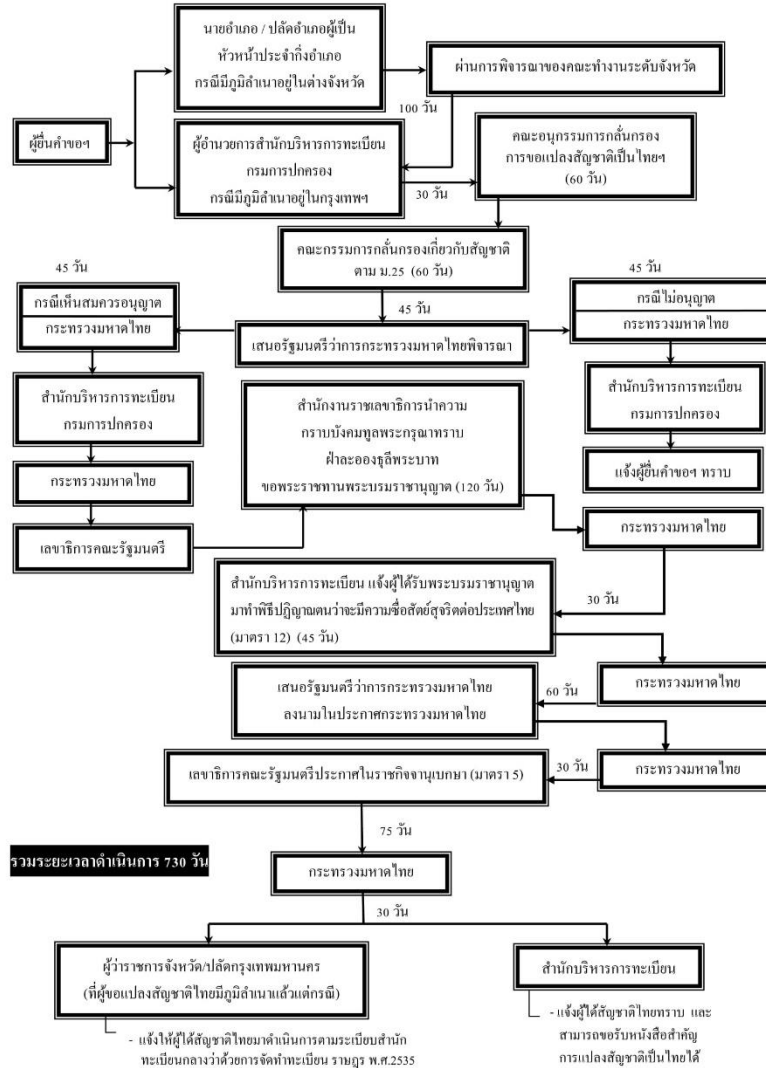
ตามมาตรา ๑๐

๑. หนังสือรับรองการบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย
๒. สำเนาใบสำคัญถิ่นที่อยู่/ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว สำเนาหนังสือเดินทางในกรณีได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยชั่วคราว
๓. หนังสือรับรองการประกอบอาชีพจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัด
๔. หนังสือรับรองเงินเดือน/รายได้
๕. **หลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี**
๖. สำเนาทะเบียนการสมรส
๘. รูปถ่ายขนาด ๔ x ๖ ซม.
๙. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ผู้ยื่นคำขอฯ หรือสามี/ภรรยา (ถ้ามี))
๑๐. สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) (ผู้ยื่นคำขอฯ) และภรรยา/บุตร (ถ้ามี)
๑๑. สำเนาสูติบัตรของบุตร
๑๒. สำเนาหลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี)

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลต่างด้าวทั่วไป ตามมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ของคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย ตามมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508

รวมระยะเวลาดำเนินการ 730 วัน

- แจ้งผู้ได้สัญชาติไทยมาดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535

- แจ้งผู้ได้สัญชาติไทยทราบ และสามารถขอรับหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทยได้

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

คนต่างด้าวทั่วไป

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 80,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร. 14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 40,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร. 13 หรือ ทร. 14)

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 40,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร. 14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 20,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร. 13 หรือ ทร. 14)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ);
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ สำนักบริหารการทะเบียน (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ);
- สำนักทะเบียนอำเภอ (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

1 - ประชุม คณะทำงานระดับจังหวัด / คณะอนุกรรมการฯ / คณะกรรมการฯ

2 รว. ลงนามเห็นชอบ เพื่อส่งไปขอพระบรมราชานุญาต

3 เมื่อมีพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงปฏิบัติงานตน

4 รว. มท. ลงนามในประกาศการได้สัญชาติไทย

5 ส่งประกาศราชกิจจานุเบกษา

6 รับหนังสือสำคัญการแปลง และเพิ่มชื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มิให้นำมาใช้บังคับ ถ้าผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

(๑) ได้**กระทำความดีความชอบ**เป็นพิเศษต่อประเทศไทย หรือได้**ทำคุณประโยชน์**ให้แก่ทางราชการซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควร

(๒) เป็น**บุตร ภริยา หรือสามีของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย** หรือของผู้ได้กลับคืนสัญชาติไทย

(๓) เป็นผู้ได้**เคยมีสัญชาติไทยมาก่อน**

(๔) เป็น**สามีของผู้มีสัญชาติไทย**

มาตรา ๑๑ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๑ (๔) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๑ (๑)

๑. การทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทย ได้แก่ คนต่างด้าวที่ทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทย เช่น
  - ๑) สร้างผลงานดีเด่น โดยได้รับรางวัลหรือการยกย่องในระดับชาติ หรือสามารถเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทย ในระดับนานาชาติในด้านต่าง ๆ เช่น การกีฬา การดนตรี เป็นต้น
  - ๒) มีความสามารถทางวิชาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในสาขาที่ประเทศไทยขาดแคลน โดยได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ
  - ๓) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมหรือสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านธุรกิจ การค้า การลงทุน ประเพณี วัฒนธรรม ความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ
  - ๔) เป็นผู้นำเงินหรือทรัพย์สินเข้ามาลงทุนในประเทศไทย คิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
  - ๕) การทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทยของคนต่างด้าว ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร
๒. ทำคุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการ หมายถึง คนต่างด้าวที่
  - ๑) มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมโดยส่วนรวม เช่น การจัดตั้งกองทุน มูลนิธิ หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือสร้างอาชีพ รายได้ และการศึกษาแก่ผู้ยากจน และผู้ด้อยโอกาส
  - ๒) บริจาคทรัพย์สินหรือให้ความช่วยเหลือแก่ทางราชการหรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ มีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
  - ๓) บริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์และการศาสนาที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
  - ๔) การทำคุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการของคนต่างด้าวที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าผู้ประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามวรรคหนึ่งมี**บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ**ตาม กฎหมายไทยและบุตรนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรพร้อมกับตนได้ โดยบุตรนั้นได้รับการ**ยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) (๓) (๔) และ (๕)**

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรี เห็นสมควรอนุญาตให้นำความกราบบังคมทูล**ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต** เมื่อได้รับ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้ผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย**ปฏิญาณตน**ว่า จะมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อประเทศไทย

เมื่อมี**ประกาศตามมาตรา ๕** แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่**ออกหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ เป็นไทยให้ไว้แก่ผู้นั้นเป็นหลักฐาน**

แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๒ วรรค ๒ (บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

๑. **มีความประพฤติดี** โดยผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม (พิมพ์ลายนิ้วมือมาส่งตรวจสอบ) พฤติการณ์ทางการเมือง ยาเสพติดและ
พฤติการณ์เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม (โดยพิมพ์ลายนิ้วมือส่งตรวจสอบ) จากกองทะเบียนประวัติอาชญากรรม

๑.๒ ตรวจสอบพฤติการณ์บุคคลและทางการเมืองจากกองบัญชาการตำรวจสันติบาล

๑.๓ ตรวจสอบพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ จากกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑.๔ ตรวจสอบพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑.๕ ตรวจสอบหมายจับจากกองการต่างประเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒. หลักฐานสูติบัตรของบุตรพร้อมหลักฐานจากสถานพยาบาลที่เด็กนั้นเกิด

๓. กรณีไม่อาจแสดงหลักฐานตามข้อ ๒. ได้ต้องแสดงเอกสารการตรวจพันธุกรรม (DNA) หรือการตรวจทางวิทยาศาสตร์อื่นๆ ที่ออกโดย
หน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่รัฐให้การรับรองซึ่งพิสูจน์ว่าเป็นบุตรจริง

๔. เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓ หรือ ท.ร. ๑๔)

๕. เมื่อผู้ยื่นคำขอได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติไทยแล้วกรณีประเทศของผู้ยื่นคำขอมีสถานทูตหรือสถานกงสุลตั้งอยู่ในประเทศไทยให้
กระทรวงมหาดไทยแจ้งสถานทูตหรือสถานกงสุลแห่งประเทศของผู้ยื่นคำขอทราบเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยส่วนกรณีของผู้ยื่นคำขอไม่มี
สถานทูตหรือสถานกงสุล ตั้งอยู่ในประเทศไทยให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแจ้งไปยังประเทศของผู้ยื่นคำ
ขอเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยดังกล่าว

มาตรา ๑๒/๑ ในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามมาตรา ๑๒ นั้น **บุคคลอื่นอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยได้ในกรณีดังต่อไปนี้**

(๑) **ผู้นุบาล**ตามคำสั่งของศาลอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่คนไร้ความสามารถซึ่งมีหลักฐานแสดงให้เชื่อได้ว่าเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๓) และ (๕) และรัฐมนตรีจะยกเว้นให้ไม่ต้องปฎิญาณตนก็ได้

(๒) **ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์**ของรัฐตามที่รัฐมนตรีกำหนดเมื่อได้รับความยินยอมของผู้เยาว์แล้วอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์มาน้อยกว่าสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) และ (๓)

(๓) **ผู้รับบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นผู้มีสัญชาติไทย**อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะซึ่งได้จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีและมีหลักฐานแสดงให้เชื่อได้ว่าเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) และ (๓)

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแทนบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตาม**หลักเกณฑ์วิธีการ** และ**เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง**

มาตรา ๑๓ ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้า**ประสงค์จะสละสัญชาติไทย** ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

การสละสัญชาติไทย

ข้อ ๖ การยื่นคำขอตามมาตรา ๑๓ ของหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้ทำการสมรสกับคนต่างด้าว เพื่อสละสัญชาติไทยให้ยื่นคำขอตามแบบ ส.ช.๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ

ข้อ ๘ ผู้ยื่นคำขอซึ่งมี **ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี** ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ถ้ามี **ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น** ให้ยื่นคำขอต่อผู้กำกับการ **ตำรวจภูธรจังหวัดนั้น**

ถ้าผู้ยื่นคำขอ **อยู่ในต่างประเทศ** ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานทูตหรือกงสุล ณ ที่ทำการสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้น

หลักฐานเอกสาร

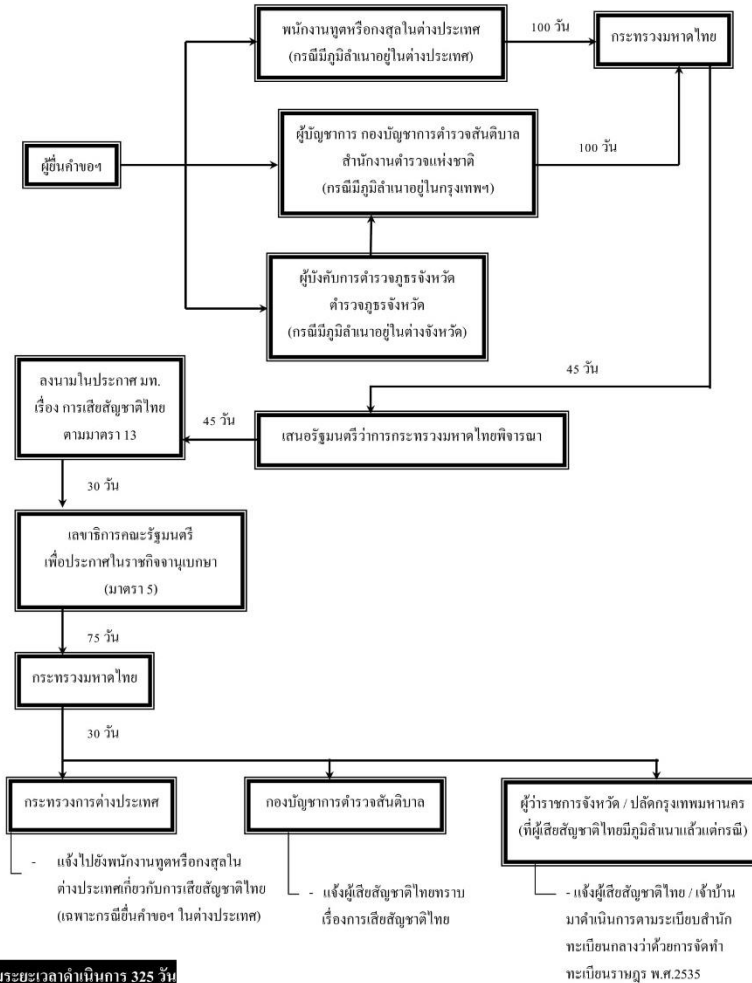
๑. ทะเบียนการสมรส

๒. หลักฐานที่แสดงว่าผู้ยื่นคำขอเกิดในราชอาณาจักรไทย หรือเป็นบุคคลสัญชาติไทยมาก่อน

๓. เอกสารที่แสดงว่ากฎหมายว่าด้วยสัญชาติของคู่สมรสมีบทบัญญัติหรือยินยอมรับให้เข้าถือสัญชาติได้

การเสียชีวิตไทย ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508

และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 4 พ.ศ.2551

รวมระยะเวลาดำเนินการ 325 วัน

มาตรา ๑๔ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและได้สัญชาติของบิดาหรือมารดาด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒/๑ (๒) และ (๓) ถ้ายังประสงค์จะถือสัญชาติอื่นอยู่ต่อไป ให้**แสดงความจำนงสละสัญชาติไทย**ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง **ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์**

เมื่อได้พิจารณาความจำนงดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานเชื่อถือได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่นได้จริงก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรีจะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้

กฎหมาย (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

การลงทะเบียนสัญชาติไทย

ข้อ ๗ การยื่นคำขอตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๕ เพื่อลงทะเบียนสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอตามแบบ ส.ช.๒ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบ

ข้อ ๘ ผู้ยื่นคำขอซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ถ้ามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนั้น

ถ้าผู้ยื่นคำขออยู่ในต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานทูตหรือกงสุล ณ ที่ทำการสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้น

หลักฐานเอกสาร

- ๑.หลักฐานแสดงว่าผู้ยื่นคำขอเกิดในราชอาณาจักรไทย
- ๒.หลักฐานแสดงสัญชาติของบิดา หรือหลักฐานการขอแปลงสัญชาติไทยของบิดา
๓. **หนังสือรับรองการขอเข้าถือสัญชาติอื่น**

มาตรา ๑๕ **นอกจากกรณีตามมาตรา ๑๔** ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและสัญชาติอื่นหรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ถ้า**ประสงค์จะสละสัญชาติไทย** ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สละสัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

กฎหมาย (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

การลงทะเบียนสัญญาชาติไทย

ข้อ ๗ การยื่นคำขอตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๕ เพื่อลงทะเบียนสัญญาชาติไทย ให้ยื่นคำขอตามแบบ ส.ช.๒ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบ

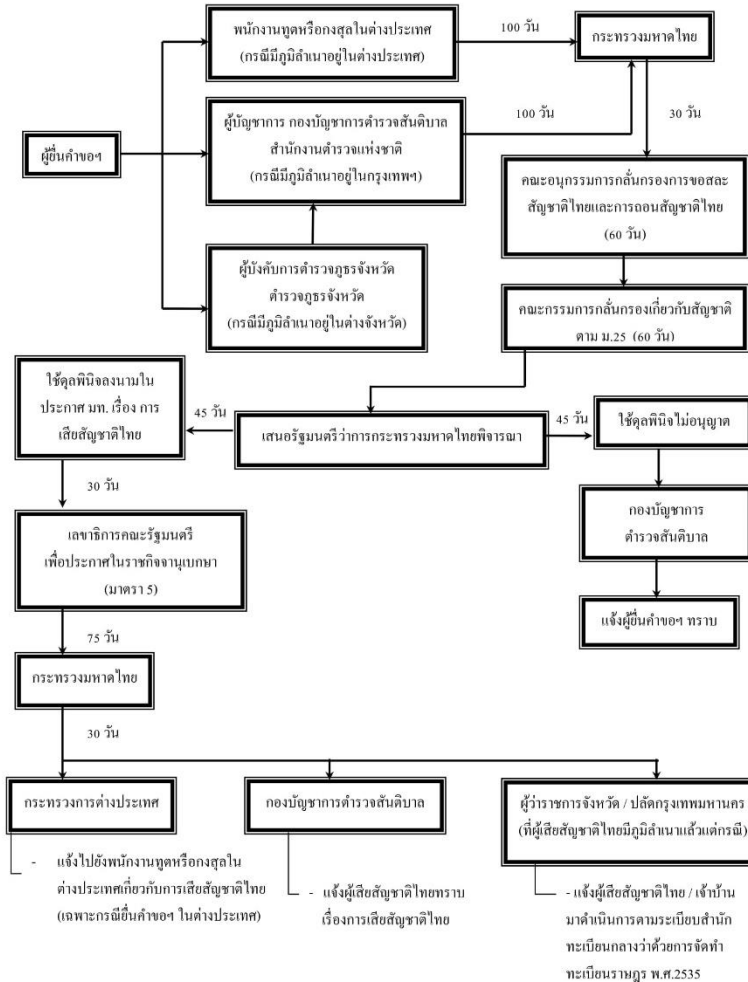
ข้อ ๘ ผู้ยื่นคำขอซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรี ให้ยื่นคำขอต่อ **ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล** ถ้ามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อ **ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด** นั้น

ถ้าผู้ยื่นคำขออยู่ในต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอต่อ **พนักงานทูต** หรือกงสุล ณ ที่ทำการสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้น

หลักฐานเอกสาร

- ๑.หลักฐานแสดงว่าผู้ยื่นคำขอเกิดในราชอาณาจักรไทย
- ๒.หลักฐานแสดงสัญชาติของบิดา หรือหลักฐานการขอแปลงสัญชาติไทยของบิดา
๓. **หนังสือรับรองการขอเข้าถือสัญชาติอื่น**

การละสัญชาติไทย ตามมาตรา 14 , 15 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

รวมระยะเวลาดำเนินการ 430 วัน

มาตรา ๑๖ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและ**ได้สัญชาติไทยโดยการสมรส** อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้
เมื่อปรากฏว่า

(๑) การสมรสนั้นได้เป็นไปโดย**ปกปิดข้อเท็จจริง** หรือแสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ

(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นการ**กระทบกระเทือนต่อความมั่นคง**หรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ
หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการ**ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี**ของประชาชน
การถอนสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งให้**เป็นอำนาจของรัฐมนตรี**

มาตรา ๑๖ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่าง
ตัวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดาหรือมารดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาติดต่อกันเกินห้าปีนับ
แต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่นหรือฝึกใฝ่อยู่ใน
สัญชาติของบิดาหรือมารดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ
หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
การถอนสัญชาติไทยตาม (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง ส่วนการถอนสัญชาติไทยตาม (๓)
หรือ (๔) เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ให้ศาลเป็นผู้สั่ง

มาตรา ๑๘ เมื่อมีพฤติการณ์อันเป็นการสมควรเพื่อความมั่นคงหรือประโยชน์ของรัฐ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยของผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พศ.๒๕๖๐

มาตรา ๓๙ การเนรเทศบุคคลสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามผู้มีสัญชาติไทยออกเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

การถอนสัญชาติของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๙ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยแก่ผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติเมื่อปรากฏว่า

- (๑) การแปลงสัญชาตินั้นได้เป็นไปโดย**ปกปิดข้อเท็จจริง**หรือแสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ
- (๒) มีหลักฐานแสดงว่าผู้แปลงสัญชาตินั้น**ยังใช้สัญชาติเดิม**
- (๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อ**ความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ**หรือเป็นการ**เหยียดหยามประเทศชาติ**
- (๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการ**ขัดต่อความสงบเรียบร้อย**หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๕) ไปอยู่ในต่างประเทศโดย**ไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยเป็นเวลาเกินห้าปี**
- (๖) ยังคง**มีสัญชาติของประเทศที่ทำสงครามกับประเทศไทย**

การถอนสัญชาติไทยตามมาตรานี้ **จะขยายไปถึงบุตร**ของผู้ถูกถอนสัญชาติไทยในเมื่อบุตรนั้นยัง**ไม่บรรลุนิติภาวะ**และได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๒ วรรคสองด้วย**ก็ได้** และเมื่อรัฐมนตรีสั่งถอนสัญชาติไทยแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

มาตรา ๒๐ (ยกเลิก) คกก.ถอนสัญชาติไทย

มาตรา ๒๑ ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งเกิดในขณะที่บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของบิดาหรือมารดาได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดาหรือมารดา**ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย**

มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว หรือ สละสัญชาติไทย หรือ ถูกถอนสัญชาติไทย ย่อมเสียสัญชาติไทย

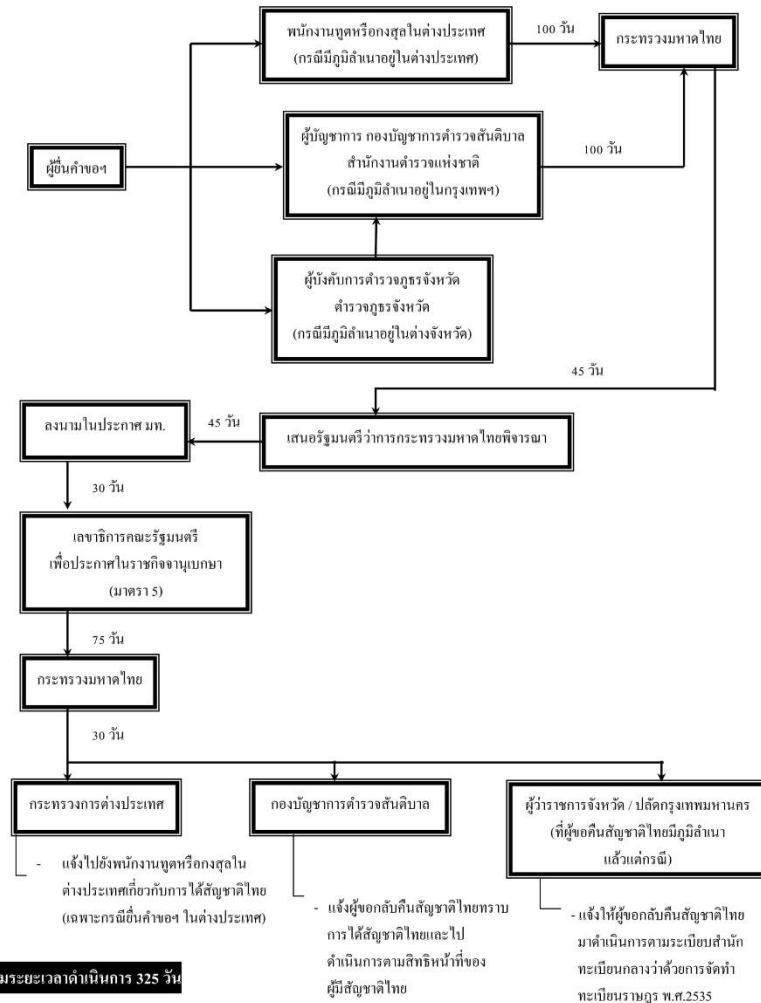
มาตรา ๒๓ ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สละสัญชาติไทยในกรณีที่ได้สมรสกับคนต่างด้าว
ตามมาตรา ๑๓ **ถ้าได้ขาดจากการสมรสแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ว่าย่อมมีสิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทย**
ได้การขอกลับคืนสัญชาติไทยให้ยื่นแสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

หลักฐานเอกสาร

๑. บัตรประจำตัวประชาชน
๒. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (ถ้ามี)
๓. สูติบัตร
๔. หนังสือเดินทาง
๕. ราชกิจจานุเบกษา
๖. ทะเบียนสมรส (ถ้ามี)
๗. รูปถ่าย

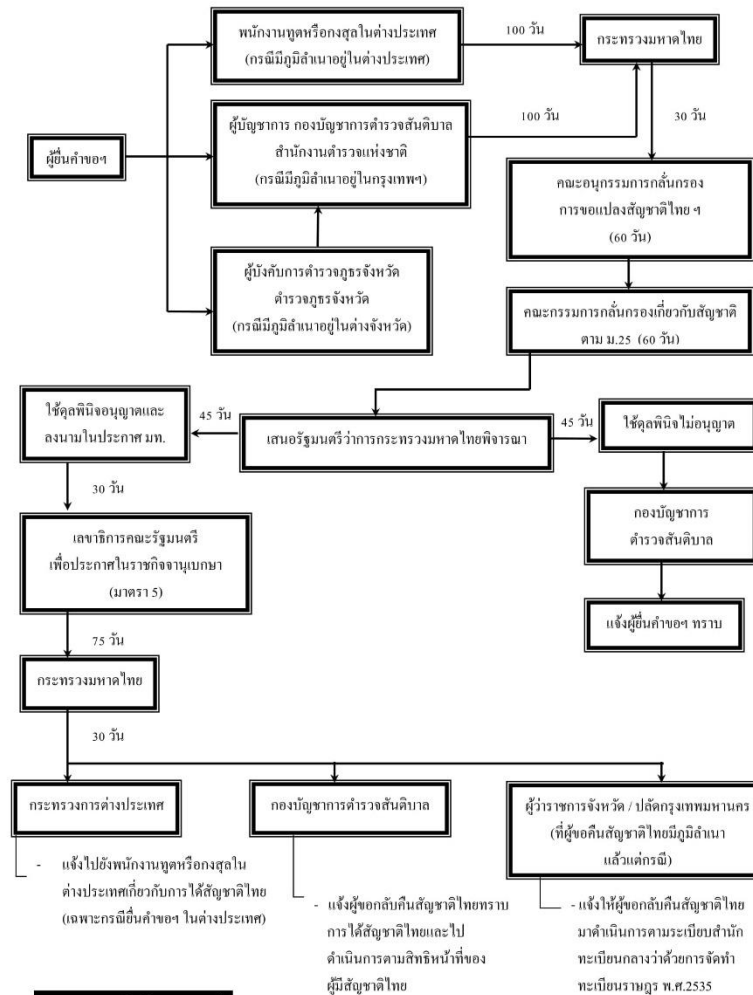
การขอกลับคืนสัญชาติไทยของบุคคลต่างด้าวทั่วไป ตามมาตรา 23 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้เสียสัญชาติไทยตามบิดาหรือมารดาขณะที่ตนยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าประสงค์จะกลับคืนสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสองปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ

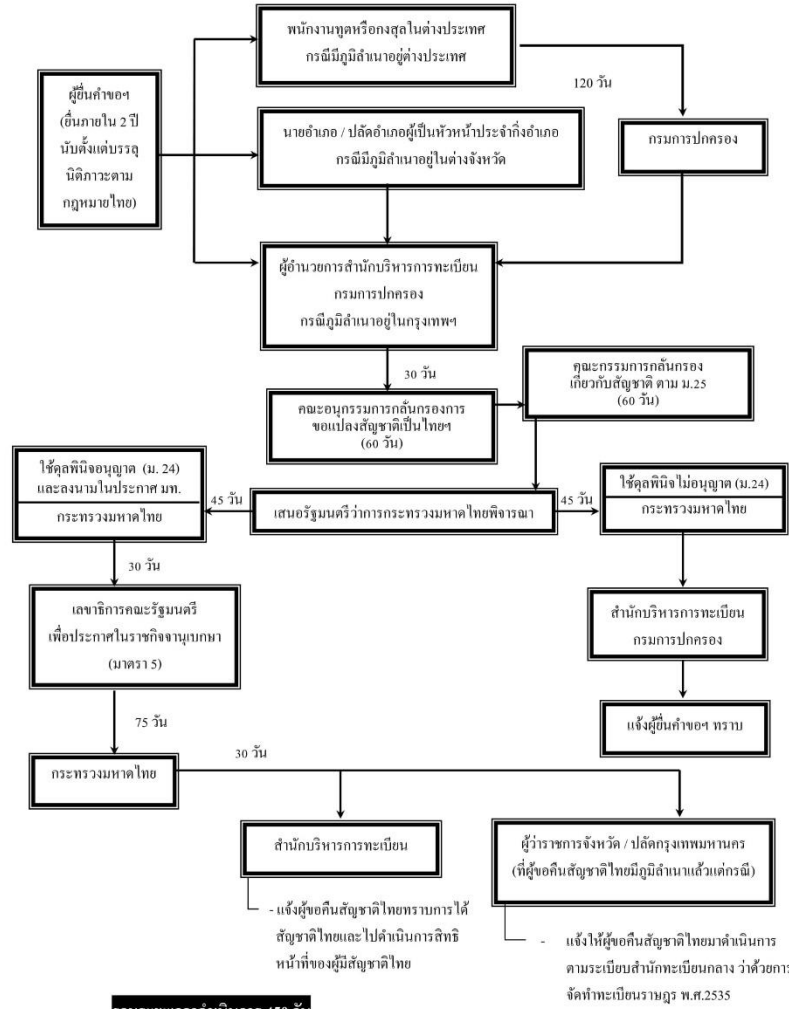
การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กลับคืนสัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

การขอกลับคืนสัญชาติไทยของบุคคลต่างตัวทั่วไป ตามมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508

รวมระยะเวลาดำเนินการ 430 วัน

การขอกลับคืนสัญชาติไทย ของคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย ตามมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2508

รวมระยะเวลาดำเนินการ 450 วัน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทน
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และ
ประสบการณ์การทำงานด้านสัญชาติเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการ
ปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่ง **คราวละสองปี** และอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๖ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการใช้อำนาจตาม
มาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒/๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕
มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ และการออกกฎกระทรวงตาม
พระราชบัญญัตินี้ ในการใช้อำนาจและดำเนินการดังกล่าว**ให้รัฐมนตรีรับฟังข้อเสนอแนะและ
ความเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย**

มาตรา ๒๗ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๘ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการและ

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรให้บุตรของหญิงไทยสามารถมีสัญชาติไทยได้โดยหลักสายโลหิตด้วยตามหลักการเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย และสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยของบุตรและหลานตลอดทั้งสายของคนต่างด้าวที่เป็นผู้อพยพ ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้เข้าเมืองเพียงชั่วคราว และผู้ได้รับผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายเสียใหม่ให้เหมาะสมรัดกุม เพราะการยึดหลักการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมายตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้ที่โดยมากจะอยู่กินกันโดยไม่จดทะเบียนสมรส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 13 ลงวันที่ 25 ก.พ. 2535

มาตรา 10 บทบัญญัติมาตรา 7 (1) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 11 บทบัญญัติมาตรา 7 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้ได้รับสัญชาติไทย ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง อาจได้สัญชาติไทยได้ตามมาตรา 7 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ รัฐมนตรีจะสั่งให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 42 ลงวันที่ 8 เม.ย. 2535

มาตรา 4 ความในมาตรา 14 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับบุคคลที่มีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้ดำเนินการตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทยของบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และได้สัญชาติอื่นด้วยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบิดา หรือบุคคลที่ได้สัญชาติไทยจากการแปลงสัญชาติของบิดามารดา โดยให้บุคคลดังกล่าวต้องแจ้งความจำนงสละสัญชาติไทย ในกรณีที่ประสงค์จะถือสัญชาติอื่นต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ปัจจุบันผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยจำนวนมากซึ่ง**มีบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด** เนื่องจากบิดามีได้สมรสกับมารดาของผู้เกิดหรือมิได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิด**นั้นเป็นบุตร** ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการที่**ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้** และ**ไม่มีกลไกในการกลั่นกรอง** เสนอแนะหรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และการใช้อำนาจของรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัญชาติ อีกทั้งอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 39 ก ลงวันที่ 27 ก.พ. 2551

มาตรา 21 บทบัญญัติวรรคสองของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา 22 บทบัญญัติวรรคสามของมาตรา 7 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้ที่เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

มาตรา 23 บรรดาบุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ข้อ 1 และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ข้อ 2 รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ถ้าบุคคลนั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดี หรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทย ให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งยื่นคำขอลงรายการสัญชาติในเอกสารการทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาในปัจจุบัน

การขอลงรายการสัญชาติไทยตาม มาตรา ๒๓
แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ

(ฉบับที่ 4)

พ.ศ.2551 มาตรา

ตั้งแต่เกิด ถึง 13 ธ.ค.2515

14 ธันวาคม 2515 - 25 กุมภาพันธ์ 2535

บุตร (บิดาหรือมารดาเกิดในประเทศไทย) ที่เกิดก่อนวันที่
28 ก.พ.2551

หลักฐานทางทะเบียนราษฎร และหลักฐานการเกิด

เป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมหรือ
ประเทศไทย

ผลตามกฎหมายให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551

นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตพิจารณาด้วยตัวเอง กรณีนายอำเภอไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติ
ราชการได้

ตั้งแต่ 15 วันขึ้นไปให้ปลัดอาวุโสเป็นผู้ลงนามแทน

**บุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทย
ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 (ตั้งแต่เกิด ถึง 13 ธ.ค.2515)**

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508 (วันที่ 5 สิงหาคม 2508 - 25 กุมภาพันธ์ 2535)
การได้สัญชาติไทย มาตรา 7 (3) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

ประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 337) ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515

ข้อ 1 ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็น
คนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิด บิดาหรือมารดานั้นเป็น

(1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควร และสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

**และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 (14 ธันวาคม 2515 - 25 กุมภาพันธ์ 2535)**

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508 (วันที่ 5 สิงหาคม 2508 - 25 กุมภาพันธ์ 2535)
การได้สัญชาติไทย มาตรา 7 (3) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

ประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 337) ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515

ข้อ 1 ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดา
เป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดานั้นเป็น

(1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควร และสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (มีบิดาหรือมารดาเกิดในประเทศไทย)
ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (28 ก.พ.2551)
และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรค 1 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ
พ.ศ.2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2508 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2535 (26 กุมภาพันธ์ 2535 - ปัจจุบัน)

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทยถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมิได้สมรสกับมารดาหรือมาดาของผู้นั้นเป็น

- (1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย
- (2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ
- (3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ถ้าบุคคลนั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกัน โดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

หลักฐานการเกิด

1. สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิด (ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535) สูติบัตรต้องออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอเท่านั้น ส่วนสูติบัตรที่ออกโดยศูนย์อพยพสามารถใช้เป็นหลักฐานการเกิดได้
2. หนังสือรับรองสถานที่เกิด (ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 มาตรา 87) เป็นอำนาจของนายอำเภอแห่งท้องที่ที่ผู้ยื่นคำร้องเกิดที่จะออกหนังสือรับรองสถานที่เกิดได้
3. หนังสือรับรองการเกิด (ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 (มาตรา 20/1) เป็นอำนาจของนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นสามารถออกหนังสือรับรองการเกิดได้แต่ต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยการสอบพยานบุคคลผู้รู้เห็นการเกิดให้ปรากฏแน่ชัดว่าเกิดที่ใดก่อนที่ออกหนังสือรับรองการเกิด

ถ้าบุคคลนั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกัน โดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

หลักฐานทางทะเบียนราษฎร

1. สูติบัตร ทะเบียนคนเกิด
2. ทะเบียนบ้าน (ทะเบียนบ้านสำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ท.ร.13 และทะเบียนบ้านสำหรับบุคคลที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ / ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ท.ร.14)
3. ใบแจ้งย้ายที่อยู่
4. ทะเบียนประวัติราษฎร (ทะเบียนชนกลุ่มน้อย 18 กลุ่ม)
5. ทะเบียนประวัติราษฎร(ท.ร.38 ก) (ทะเบียนประวัติบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน)
6. ทะเบียนประวัติราษฎร(ท.ร.38)(ทะเบียนประวัติแรงงาน 3 สัญชาติ)

และเป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมหรือประเทศไทย

1. สอบสวนพยานบุคคลผู้นำเชื่อถือเพื่อรับรองเกี่ยวกับ
  - 1.1 การมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นหลักแหล่งอยู่จริงติดต่อกันในประเทศไทย
  - 1.2 มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม
2. เกณฑ์การสอบพยานบุคคลผู้นำเชื่อถือ
  - 2.1 มีชื่อรายการบุคคล เลขประจำตัว 13 หลักในทะเบียนบ้าน (ท.ร.13 หรือ ท.ร.14) อยู่ก่อนแล้ว
สอบพยาน 3 คน
  - 2.2 ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านฉบับที่มีเลขประจำตัว 13 หลักแต่มีหลักฐานทะเบียนประวัติราษฎรที่มี
เลขประจำตัวประชาชน หรือเอกสารราชการอื่น เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานการรับราชการ
ทหาร หลักฐานการเสียภาษีติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปี สอบพยาน 4 คน
  - 2.3 มีชื่อในทะเบียนบ้านหรือเอกสารทางทะเบียนราษฎรฉบับไม่มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก
และไม่มีเอกสารราชการอื่น สอบพยาน 5 คน
  - 2.4 ผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้สอบสวนบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่อุปัการะเลี้ยงดู
และสอบพยาน 2 คน

ให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรี
มีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผลตามกฎหมายให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551

โดยให้ผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติในเอกสาร
การทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้น
มีภูมิลำเนาในปัจจุบันเมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
(28 พฤษภาคม 2551)

ถือภูมิลำเนาทางทะเบียนราษฎรโดยมีชื่อในทะเบียนบ้านและมีชื่อในระบบฐานข้อมูล
ทะเบียนราษฎรอยู่ที่ใด ให้ไปยื่นคำร้องลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านที่นั้น

การยื่นคำขอ
ลงรายการสัญชาติไทย

1. อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
2. อายุไม่เกิน 15 ปี ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้ยื่นคำขอแทน

นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น

หลักฐานที่แสดงว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทย
(สูติบัตร ทะเบียนคนเกิด หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด)

หลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือทะเบียนประวัติราษฎร

เอกสารอื่น ๆ เช่น หลักฐานการศึกษา หลักฐานการรับราชการทหาร การเสียภาษี หนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการหรือ สังคม ใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

การพิจารณา
อนุมัติหรือไม่อนุมัติ

นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น
ตรวจสอบคุณสมบัติ (90วัน)

รวบรวมหลักฐานทั้งหมดพร้อมความเห็น
เสนอนายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต

เสนอนายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตพิจารณาด้วยตัวเอง
ให้เสร็จภายใน 15 วัน (กรณีนายอำเภอไม่อยู่หรือไม่สามารถ
ปฏิบัติราชการได้ตั้งแต่ 15 วันขึ้นไปให้ปลัดอาวุโสเป็นผู้
ลงนามแทน) นับตั้งแต่วันที่ได้รับเรื่องจากนายทะเบียน

กรณีไม่อนุมัติ

- * ผู้ขอไม่มีคุณสมบัติที่จะได้สัญชาติไทย
- * พยานหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน
- * แจ้งผู้ของลงรายการทราบเป็นลายลักษณ์อักษร
ภายใน 15 วันนับแต่วันมีคำสั่ง
- * แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง
- * ส่งเรื่องให้นายทะเบียนเก็บไว้เป็นหลักฐาน

การเพิ่มชื่อใน
ทะเบียนบ้าน(ท.ร.14)

ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ พ.ศ.2535 ข้อ 102

เลขประจำตัวประชาชนประเภทที่ 8 (8-XXXX-73XXX-XX-X)

การกำหนดเลข

- * สำนักทะเบียนส่งแบบคำขอลงรายการฯ ต้นฉบับไปที่สำนักทะเบียนกลาง
- * สำนักทะเบียนกลางทำการจัดเก็บภาพใบหน้าและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน

ผลของการได้สัญชาติไทยตามมาตรา 23

- * มีผลตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นต้นมา
- * กรณีที่จะแก้ไขสูติบัตรจากไม่ได้สัญชาติไทยเป็นสัญชาติไทยดำเนินการไม่ได้
- * นายทะเบียนสามารถบันทึกเพิ่มเติมในสูติบัตรและทะเบียนคนเกิดได้ว่า
“ นาย/นางสาว/นาง..... ได้สัญชาติไทยโดยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551 กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นเลข 8-XXXX-73XXX-XX-X) เมื่อวันที่.....

ข้อบกพร่องและผิดพลาดในคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551

1. กรอกรายละเอียดเกี่ยวกับเลขประจำตัวประชาชนและสัญชาติของบิดาและมารดาไม่ถูกต้อง เช่น เลขประจำตัว 13 หลัก ไม่ถูกต้อง ไม่ครบ และไม่ปัจจุบันรายละเอียดของมารดาเกี่ยวกับสัญชาติบางกรณีได้สัญชาติไทยแล้วยังลงเป็นสัญชาติเดิม
2. กรอกรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานการเกิดไม่ครบ ไม่ถูกต้อง
3. บุคคลผู้เกิดหลังวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งเป็นบุตรของบุคคลที่ขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา 23
4. ตรวจสอบการได้สัญชาติไทยของบิดาหรือมารดาว่าได้โดยการเกิดก่อนที่จะขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน
5. ในแบบคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน เจ้าหน้าที่ นายทะเบียน นายอำเภอ ลงนามไม่ครบทุกคน
6. ไม่มีรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร รายการบุคคลถูกจำหน่ายหรือรายการบุคคลหยุดการเคลื่อนไหวทางทะเบียนราษฎร
7. กรณีที่มี ท.ร.14 ฉบับเดิม ไม่มีรายการบ้านในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

การขอลงรายการสัญชาติไทย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551 **มาตรา 23**

คุณสมบัติ

เกิดไทย

1.1 ก่อน 14 ธ.ค.2515/บิดามารดาเป็นคนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย **(เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน แต่ถูกถอนสัญชาติ)**

1.2 ระหว่างวันที่ 14 ธ.ค.2515-25 ก.พ. 2535 /บิดามารดาเป็นคนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย **(ไม่เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน)**

1.3 บุตรของ กลุ่มที่ 1.1 และ กลุ่มที่ 1.2 **เกิดในไทยก่อน 28 ก.พ.2551**

มีเอกสารการทะเบียนราษฎร

มักมีสำเนาอาศัยอยู่จริงในไทย

มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศ

หลักฐานและเอกสารในการยื่นคำขอ

- (1) เอกสารทางทะเบียนราษฎร
- (2) เอกสารรับรองการเกิด (ที่แสดงว่าผู้ยื่นเกิดในประเทศไทย)
- (3) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานทางการศึกษา หนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
- (4) รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป
- (5) พยานบุคคลที่นำเชื่อถือที่สามารถให้การรับรองประวัติความเป็นมาและความประพฤติของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทย

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้อนุมัติ
- เมื่อมีคำสั่งอนุมัติแล้วให้ส่งคำขอให้ สน.บพ. กำหนดเลขประจำตัวคนไทยให้แก่ผู้ขอ

(8-XXXX-73XXXX-XXX-X)

สถานที่ยื่นคำขอ

ยื่นต่อ **นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น** ณ สำนักงานทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- ผู้ขอ อายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ยื่นด้วยตนเอง
- ผู้ขอ อายุต่ำกว่า 15 ปี ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองยื่นคำขอแทน

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

มาตรา 24 บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 และพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 25 ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำความตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการใช้อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา 7 ทวิ มาตรา 9 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 12/1 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 24 และการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการ **สมควรแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่น** ซึ่งเป็นคนเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย โดยให้สัญชาติไทยโดยการเกิดแก่บุคคลดังกล่าวที่ยังไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และเพื่อให้เป็นไปตามหลักสืบสายโลหิตตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ จึงกำหนดให้บุตรของคนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ **ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น** หรือได้สัญชาติไทยแล้ว ก็ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555

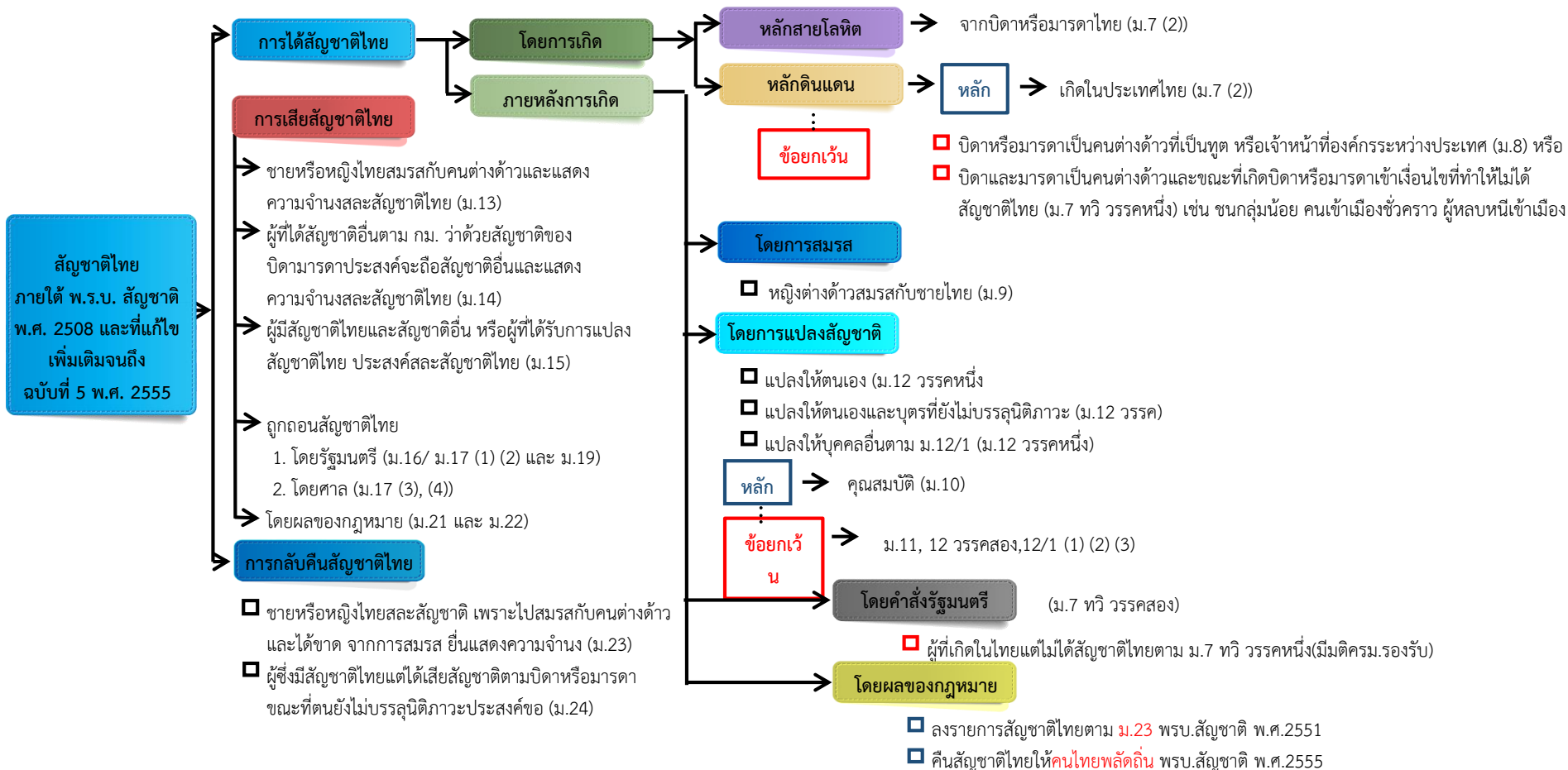
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 28 ก ลงวันที่ 21 มี.ค. 2555

มาตรา 5 ให้ถือว่าคนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย

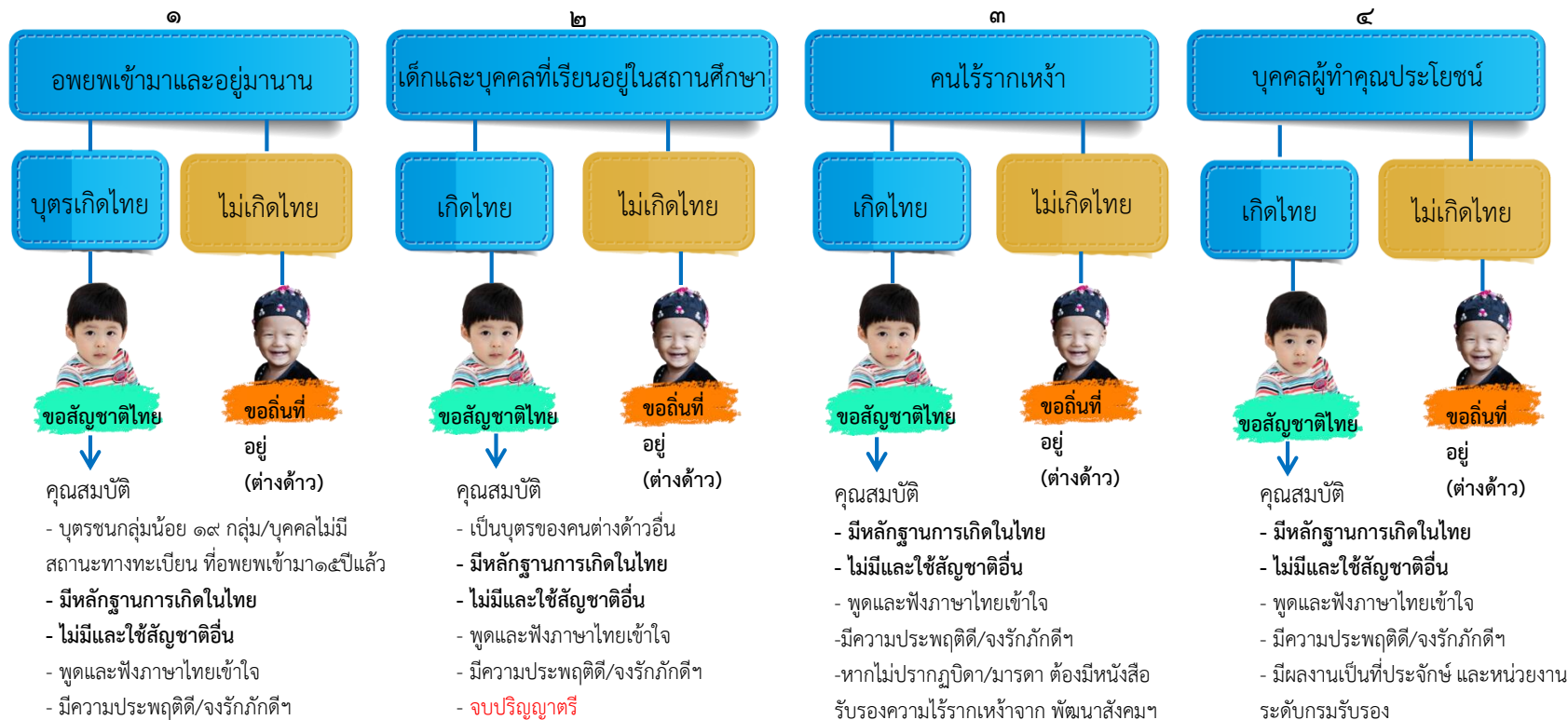
มาตรา 6 ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 9/1 (3) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 7 การดำเนินการออกกฏกระทรวงตามมาตรา 9/5 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนผังแสดงการได้สัญชาติไทย การเสียสัญชาติไทย และการกลับคืนสัญชาติไทย ตาม พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. 2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2555

การกำหนดสถานะตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

อายุไม่เกิน ๑๘ ปี นายอำเภอ/ผอ.สน.บพ. อนุมัติ อายุเกิน ๑๘ ปีขึ้นไป ผวจ./อปค. อนุมัติ

ร.มว.มท.อนุมัติ

การขอลงรายการสัญชาติไทย พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551 **มาตรา 23**

คุณสมบัติ

เกิดไทย

1.1 ก่อน 14 ธ.ค.2515/บิดามารดาเป็นคนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
(เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน แต่ถูกถอนสัญชาติ)

1.2 ระหว่างวันที่ 14 ธ.ค.2515-25 ก.พ. 2535 /บิดามารดาเป็นคนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทยเป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย *(ไม่เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน)*

1.3 บุตรของ กลุ่มที่ 1.1 และ กลุ่มที่ 1.2
เกิดในไทยก่อน 28 ก.พ.2551

มีเอกสารการทะเบียนราษฎร

มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในไทย

มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศ

หลักฐานและเอกสารในการยื่นคำขอ

- (1) เอกสารทางทะเบียนราษฎร
- (2) เอกสารรับรองการเกิด (ที่แสดงว่าผู้ยื่นเกิดในประเทศไทย)
- (3) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานทางการศึกษา หนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
- (4) รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป
- (5) พยานบุคคลที่นำเชื่อถือที่สามารถให้การรับรองประวัติความเป็นมาและความประพฤติของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทย

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้อนุมัติ
- เมื่อมีคำสั่งอนุมัติแล้วให้ส่งคำขอให้ สน.บพ. กำหนดเลขประจำตัวคนไทยให้แก่ผู้ขอ

(8-XXXX-73XXXX-XXX-X)

สถานที่ยื่นคำขอ

ยื่นต่อ **นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น** ณ สำนักงานทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- ผู้ขอ อายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ยื่นด้วยตนเอง
- ผู้ขอ อายุต่ำกว่า 15 ปี ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองยื่นคำขอแทน

การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่น ๔ กลุ่ม

คนไทยพลัดถิ่นจะครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะกลุ่มที่ได้รับการสำรวจ จัดทำทะเบียนประวัติ และเอกสารแสดงตนไว้แล้ว ในกลุ่มเชื้อสายไทย

กลุ่มที่ ๑ ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ (คนประเภท ๖) รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (คนประเภท ๗)

กลุ่มที่ ๒ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ (คนประเภท ๖) รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว (คนประเภท ๗)

กลุ่มที่ ๓ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ประเภท ๐) ซึ่งตกสำรวจจากกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว

กลุ่มที่ ๔ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ประเภท ๐) ซึ่งตกสำรวจจากกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาก่อนและหลัง วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอพิสูจน์เป็นคนไทยพลัดถิ่น

๑. เบนฉूमเชื้อสายไทยตกสายเบนคนเนบงคอบของ ประเทศอื่น โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต
๒. ปัจจุบันไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น
๓. ได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง
๔. มีวิถีชีวิตเป็นคนไทย และ
๕. ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

หลักฐานในการยื่นคำขอพิสูจน์เป็นคนไทยพลัดถิ่น

๑. เอกสารทางทะเบียนราษฎร
๒. ผังเครือญาติของผู้ยื่นคำขอกับครอบครัวที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย
๓. หลักฐานรับรองการแสดงความรักภักดีในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และมีความประพฤติดี
๔. หนังสือรับรองว่าตนเองมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น โดยมีบุคคลนำเชื่อถือซึ่งมีสัญชาติไทยสองคนเป็นผู้รับรอง
๕. รูปถ่าย ขนาด ๔ x 6 ซม. จำนวน 5 รูป

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- กรุงเทพมหานคร สำนักบริหารการทะเบียนพิจารณาคำขอก่อนนำเข้าสู่ประชุมในคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น
- ต่างจังหวัด นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาคำขอ ส่งให้กรมการปกครองเพื่อนำเข้าสู่ประชุมในคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

➡ อธิบดีกรมการปกครอง ออกหนังสือรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ←

การขอถือสัญชาติไทยตาม สามี

(มาตรา ๙)

คนต่างด้าวทั่วไป

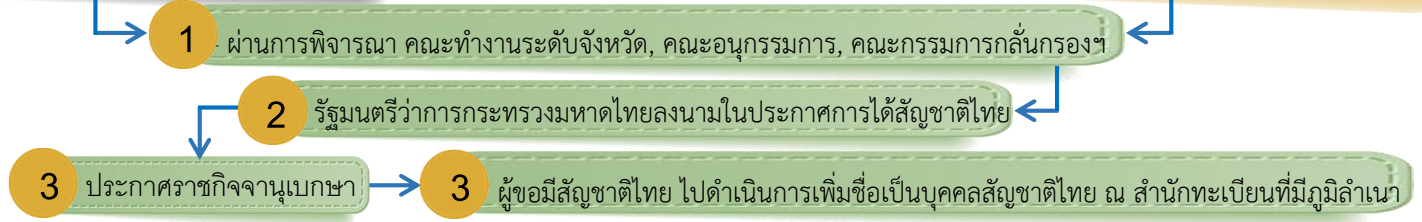
- คุณสมบัติ
- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
  - มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
  - สามีมีรายได้ 20,000 บาท/เดือน แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
  - มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

- คุณสมบัติ
- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
  - มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
  - สามีมีรายได้ 10,000 บาท/เดือน แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
  - มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

- ยื่นคำขอฯ - สำนักบริหารการทะเบียน (มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- อำเภอ (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

คนต่างด้าวทั่วไป

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 80,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร. 14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 40,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร. 13 หรือ ทร. 14)

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 40,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร. 14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 20,000/เดือน)
  - มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร. 13 หรือ ทร. 14)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ);
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

- ยื่นคำขอฯ - ที่ สำนักบริหารการทะเบียน (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ);
- สำนักทะเบียนอำเภอ (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

1 - ประชุม คณะทำงานระดับจังหวัด / คณะอนุกรรมการฯ / คณะกรรมการฯ

2 รว. ลงนามเห็นชอบ เพื่อส่งไปขอพระบรมราชานุญาต

3 เมื่อมีพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงปฏิบัติงานตน

4 รว. มท. ลงนามในประกาศการได้สัญชาติไทย

5 ส่งประกาศราชกิจจานุเบกษา

6 รับหนังสือสำคัญการแปลง และเพิ่มชื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย

บรรจบ จันทรรัตน์

นายอำเภอแม่ออน (ผู้อำนวยการ ระดับสูง) รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

๕๙ ม.๑๑ ต.บึงทองกลาง อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี ๑๒๑๕๐

โทร/โทรสาร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๐ ๐-๒๙๐๖-๙๒๓๖

มือถือ ๐๘ - ๑๘๘๗ - ๐๐๙๙ ๐๖ - ๒๕๙๔ - ๖๐๗๑

